

Őszinteséget várunk!

Nem kell hozzá Werner Sombartnak lennünk, hogy átlássuk: a mi mai gazdaságpolitikánk iránya és tendenciája mennyire kettős jelleggel van megáldva. A nagy berlini szociológus és közgazdasági teoretikus bizonyára nem rendelkezik a mi speciális jellegű tanulságaink és tapasztalataink olyan dus tárházával, mint amennyihez a kormány gazdasági korifeusai jóvoltából, mi jutunk hozzá, — ami a romániai gazdasági állapotokat illeti. De talán jobb is így, a város világhírű vendégének, Sombart professzornak. Am nekünk ez korántsem lehet vigaszunk, mint ahogyan nem lehet vigasza az ország közgazdaságának sem az a lehetőség, hogy a nagyképpességű berlini professzor, milyen gazdag gyűjteményt vitene haza magával tőlünk, a gazdaságpolitika pathologikus tüneteiről, milyen páratlanul álió, ritka kollekción arról, hogy hogyan nem szabad adminisztrálni és irányítani egy ország közgazdasági életét.

Reméljük, hogy ez nem fog eszébe jutni illusztris vendégünknek, de mindazonáltal mi nem mondhatunk le emiatt arról a kötelezettségünkről, amelyet a közvélemény hárt reánk; hogy mi tegyük szava az egyre leplezetlenebbül megnyilatkozó kettős tendenciáját a kormány gazdaságpolitikájának. Napról-napra és hétről-hétre ifallhattuk és olvashattuk a rózsaszínű reflektorokkal szívetített, szép jelzőt: Le az árákkal! A kormány kezdeményezésére indult meg az árleszállítások egyetemes mozgalma a gazdasági élet minden vonalán és ahol nem siettek azzal a lelkesedéssel magukévé tenni az akciót, mint amilyennel a kormány gazdasági tényezői elvárták volna, ott akadtak eszközök, amelyekkel jobb belátásra hangolták az érdekelt ipari és kereskedelmi köröket az illetékesek.

Nem mulasztottuk el ezekben az időkben szinte napról-napra hangsúlyozni, mennyire hiányzik a kormány jelszavai mögöl a szándék lendülettel őszintesége. Nem siettünk vele, de azonnal meg kell állapítanunk, hogy a kormány másokra hártja át a kezdeményezés és a jó-példával való eljárás dekoratív kötelességét. Csak frázisok, a hangos jelszavak puffogását hallhattuk, de nem láttuk sehol azt a gesztust, amellyel a kormány a tetőrt gazdasági élet, a nyomorgó fogyasztók és a küzdő termelők segélyére sietett volna. Nem láttuk a várvavárt intézkedés bekövetkezését, amelyben a kormány maga kezdte volna meg az árleszállítási akciót az adó, az illetékek, a vámok, az állami jövedéki árak, stb., stb. árának leszállításával. Ellenkezőleg: az adókat erőszakoltan tartják továbbra is a tavalyi nyón, holott mindnyájunk teherbíróképességét megkontreminalia már ez a gazdaságpolitika, az állami jövedéki árak árnál rejtett gazdasági tendenciákat fedezhet fel az, aki a postai levélforgalom újabb áremelését részletesen tanulmányozni kezdi és — jelszó ide, jelszó oda, — a kormány egyik napról a másikra emeli fel a belső papir eddig is horribilis vámját, csak hogy az a pár gyár, amely a kormány kegyeit élvezzi, nyugodtabban profitálhassa a nehézségekkel küzdő nyomdaipar és a terhei alatt fulladozó papirkereskedeleim nyomorúságát.

A jelszó a kormányé, de ennyi lényeg marad számunkra belőle. Az árdrágítás, annak minden súlyos következményével. Mert a kormány gazdasági tényezőinek nem az ország kereskedelme, ipara és a fogyasztókapacitása a fontos, hanem az, hogy az a külföldi nyomdai és kereskedelmi papir, amely a horribilis védvámok ellenére is, rentábilisnak találta a romániai piacot, tartani, kiszoruljon innen és

Veszélyezteteti Itália békéjét a román-lengyel szerződés megkötése

„Olaszország nem óhajtja a mai helyzet megmerevedését,” mondotta Fera képviselő az olasz képviselőházban. Rendezetlen a kisebbségi kérdés — Amerika után az angol közvélemény is a flotta-egyezmény ellen fordul

RÓMABÓL jelentik: A külügyi költségvetés vitájának során Fera képviselő expoze-szerű beszédet mondott az olasz külpolitikai orientációról. Elsősorban is Fera hangsúlyozta, hogy milyen fontos Törökország meghívása az Európa-konferenciára. Megerősítette Fera Hendersonnak a román-lengyel szerződésre vonatkozó kijelentéseit. Szerinte ez a szerződés Itália békéjét veszélyezteteti. Olaszország — folytatta — nem köt szövetségeket és nem gondol revíziós blokk megalakítására sem, noha nem óhajtja a mai helyzet megmerevedését. A megkötött szerződések nagyrésze nem egyeztethető össze a világbéke, a lefegyverzés és a népek biztonságának elvével. A kisebbségi kérdés is rendezetlen. Magyarország esetében például a helyzet komolyan veszélyes lehet Európa békéjére, hiszen Magyarországtól 232 ezer négyzetkilométer területet és lakosságából 13 milliót vettek el.

A hajótörés felé halad a híres flotta-egyezmény

Londonból jelentik: Henderson külügyminiszter, aki a flottaegyezmény körül éppen kitoróban lévő viharok ellenére nagyon megvan elégedve művével, most azon fáradozik, hogy Páris és Róma között most már más vonatkozásban is közeledést hozzon létre. Henderson azt szeretné, ha Francia és Olaszország között, részletes megállapodás jönné létre, így többek között a tuniszi kérdésben és a libiai határprobléma ügyében is.

Más részről — mialatt az angol külügyminiszter merészen elkalandozik — a flotta-egyezmény biztos tempóval halad a teljes hajótörés felé. Tegnap az Egyesült-Államok rohamozták meg az új tengeri egyezményt és ma már egyik legtekintélyesebb angol lap ad hangot annak az elkeseredésnek, amelyet az

egyezmény váltott ki az angol politika és tengerészet konzervatív köreiből.

A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa arról cikkezik, milyen elégedetlenséget váltott ki Angliában a flottaegyezmény. Az egyezmény — írja a lap — nemcsak, hogy feladta a két-hatalmi elvet, de elejtette még az egy-hatalmi elv követelményeit is.

A buvárhajó-kategóriában például Franciaország a jövőben 50 százalékkal erősebb lesz, mint Anglia.

A Daily Telegraph cikke csak hangot adott annak az általános idegeskedésnek, amellyel általában angol politikai körök a most nyilvánosságra került flottaegyezmény intézkedéseit fogadták.

A kölcsön a minisztertanács előtt

Szombaton érkezik haza Popovici és vele várják Maniu Gyulát is — Burillianu beperelte a kormányt

A fővárosi sajtó a jövő hétre jósolja a kormány átszervezését

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács volt, amelyen Dinu Cesianu, a párisi román követ is résztvett. A diplomata a minisztertanács elé terjesztette azokat a szerződéseket, amelyeket a párisi tárgyalások során szövegeztek meg. Dinu Cesianu beszámolója után a minisztertanács a szerződéseket ratifikálta. A kölcsön-ügy után a minisztertanács folyóügyeket tárgyalt, így Mudgearnak az agrár-reformról szóló törvényjavaslatát, majd a cukorgyárak ellenőrzéséről s a közraktári ügyletek módosításáról szóló törvényjavaslatokat vitatták meg.

Popovici pénzügyminiszter egyébként szombaton a fővárosba érkezik, ahol ünnepélyesen fogadják. A miniszter közvetlen hazaérkezése után megkezdje a kölcsönügyre vonatkozó törvényjavaslatok megszövegezését, amelyek azután a parlament elé kerülnek.

Burillianu az elbocsájtott bankkormányzó, az elmozdítása után kijelentette, hogy ügyében nem kíván polémiába szállni a kormányhál, hanem peres uton fogja vélt igazát megkeresni. Most, amint barátai előtt elbeszélte, már be is nyújtotta keresetét a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz.

Visszaérkezett Bucurestibe a Francia Bank pénzügyi ellenőre

BUCURESTIBÓL jelentik: Az Orient-expresssel ma Bucurestibe érkezett Auboin, a Banca Nationala volt pénzügyi ellenőre, aki valószínűleg ezentul is gyakorolni fogja az ellenőrzést.

ezzel szabad kezet nyerjenek a belső gyárak a piacainkon, amelyek lényegesen súlyosabb feltételekkel szállítják a rosszabb minőségű papirjaikat. Mennyit kereshetnek ilyen körülmények között?

A mienk a tapasztalat és a tanulság. Am ne jöjön a kormány jelszavakkal hozzánk, ha

cselekedeteivel azok mellé áll, akik ellen hangos szájjal mennydörög. Ennek a kettős gazdaságpolitikának végét kell szakítani, mert elkövetkezett az őszinteségek ideje, mely jogot, igazságot és őszinteséget követel az ország oly sokszor félrevezetett és kijátszott lakossága számára. (J)

Hivatalosan cáfolja a kormány az angol-német-olasz-román-orosz gazdasági szövetség hírét

Romániának tranzitő-szerepet szántak a fantasztikus hír világhozói

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szenzációs formában cikket közölt az első oldalon, amely szerint Anglia, Németország, Olaszország, Románia és Szovjetország között állítólag gazdasági szövetség jött létre. A lap azt állítja, hogy ezt a szövetséget Titulescu londoni román követ hozta létre, akit most várnak vissza Londonból. Romániának

az a szerep jut ebben a szövetségben, hogy tranzitálja az orosz gabonát Németországba és Olaszországba.

Néhány órával az Adeverul megjelenése után, hivatalos kommunikét adtak ki, amelyben ezt a fantasztikus hírt légből kapott koholmánynak minősítették.

Kombinációk TITULESCU, MANIU és POPOVICI hazatérése körül

A fővárosi sajtó Titulescu hazaérkezésének politikai körökben ismét egy sereg kombináció politikai körökben ismét egy sereg kombináció kelt szárnyra. A kormány átszervezése — mondják beavatott körökben — már a jövő hét folyamán megtörténik. Előreláthatólag Vaida ismét aktív tagja lesz a kormánynak, még pedig előreláthatólag a külügyminiszteri tárcát veszi át, míg Mironescu a pénzügyminiszterium élére áll. A lapok szerint egyáltalában nem valószínű, hogy Titulescu helyet foglaljon a kormányban, inkább arról lenne szó, hogy megoldást talál a kényes belpolitikai szituáció rendezésére. A kormány átszervezése még a kölcsönrel kapcsolatos törvények parlamenti vitája előtt történne meg.

Maniu Gyula hazatéréseivel kapcsolatosan is bőven akadnak kombinációk. A nemzeti-párt vezetője cáfolja azt a hírt, amely szerint Maniu szombaton érkezne Popovici pénzügyminiszterrel együtt, ellenben megállapítja, hogy a pártvezér hazaérkezésének idejét a pénzügyminiszter fogja közölni. Ha Maniu Gyula a kormány átszervezésével kapcsolatosan olyan álláspontot foglalna el, hogy a pártvezetőséget is meg kell hallgatni, úgy szó lehet arról is, hogy az átszervezéssel a kormánypárt elnökének hazatérést várják.

Scrutator, a belpolitika alapos ismerője a Dimincatában fejtegeti a helyzetet és kijelenti,

hogy az elmúlt napok eseményei után nehezen lehet szó a kormány eltávolításáról. Ellenben lehetséges, hogy Titulescu hazatérése a nemzeti kormánnyal áll összefüggésben, miután politikai körök szerint elérkezett a nemzeti kormány megalakításának ideje. A publicista értesülése szerint a Mironescu kormánynak elegendő ideje lesz arra, hogy a kölcsönrel kapcsolatos törvényeket megszavaztassa és keresztülvigye a Mezőgazdasági Hitelintézet felállításának munkáját.

A város az ügyészségi hivatalnál kerdezi meg, hogy szabad-e betegnek lenni a szegény embernek, ha nincs illetőségi bizonyítványa? — Dr. Cucu városi főorvos követeli, szerezzenek érvényt az egészségügyi törvény intenciójának

A közigazgatási törvény szerint csak az kaphat egy városban szegénységi bizonyítványt, aki odaváló illetőségi és a város is csak ilyen szegényeket köteles támogatni. Aradon eddig a közigazgatási törvény szellemében jártak el. A város permanens-bizottságának mai ülésén Cucu Vazul dr. főorvos ismertette az új egészségügyi törvényt, amely kimondja, hogy nemcsak azok kaphatnak szegénységi bizonyítványokat, ingyenes kórházi kezelést vagy segélyeket, akik illetőséggel bir-

Aradváros szolgálatába készül a curtici-i határrendőrség főnöke

A permanens-bizottság határozata szerint a városi nagytanácsnak kell döntenie az új kinevezés fölött

Dr. Craznic Jenő, a curtici-i határrendőrség főnöke elhatározta, hogy megváltik jelenlegi állásától és a közigazgatási pályára lép. A szimpatikus fiatal rendőrtiszt, aki szolgálatát a legnagyobb lelkiismeretességgel látta el és a határállomás főnökeként messzemenő udvariasságot tanúsított az utazóközönség iránt, a városnál megüresedett közigazgatási főnöki állás elnyerésére törekedett.

Az ügyvel ma foglalkozott a város permanens-bizottsága, amely azonban nem tudott döntést hozni, miután megállapítást nyert, hogy a kinevezés joga a tanácsot illeti meg. A bizottság ezért elhatározta, hogy a tanács legközelebbi ülésének tárgysorozatára tüzi ki a közigazgatási szolgálat főnöki állása betöltésének kérdését.

nak abban a városban, ahol laknak, hanem kivétel nélkül mindenki, aki ténylegesen rászorul. A főorvos kijelentette, hogy véleménye szerint az egészségügyi törvény a mérvadó, miután azt utóbb szavazták meg.

Rövid vita után a permanens-bizottság elhatározta, hogy egyelőre nem foglal állást az ügyben, hanem átteszi a kérdést az ügyészi hivatalhoz véleményezés végett és csak azután dönt, melyik törvény alapján jár el a jövőben.

A megvalósult álom

Irta: BÁRDOSSY EUGÉNIA.

Kicsinykorában furcsa leánykának mondták. Magabavonult kis teremtes volt. Szíve minden szeretetét a bábuira pazarolta. De nem a selyemruhás, bodrosajuak után repesett. A nénikéitől eldobott, félszemű, töröttlábu kis ruhakat ölelte nagy ragaszkodással magához. Alig győzte őket bepólyázni, sorba lefektetni, fölöttük virrasztani.

— Még nem aludt el mind! — próbált ellenkezni, amikor elhívták.

— Mi szeretnél lenni? — kérdezték tőle néha.

— Maama — felelte szemrebbenés nélkül — és sok-sok gyerekem lesz!

— Tehát férjhez fogsz menni!

— Nem, férj nem kell egy sem! A bácsiknak vastag hangjuk és szakálluk van! Persze, kinevették.

Ijúsági éveit a céltudatos törekvés, lankadatlan szorgalom jegyében telt el. Végre katedrara került, szembe sok fitosorru, szalagcsokros kisleánnyal. S amíg a grammatika rejtelmeibe vezette őket, ajka egyre mosolygott. Egy álomképet látott fejük fölött. Egy népes gyermekszobát. Apró, kisebb-nagyobb osemével, köztük már egy latint is hadarászó diákokcskával. Igen, így lesz egy napon!

De az álom megvalósulása sokáig késett. Végre találkozott az étellel. Daliás levante volt. Valóban tetszetős maszk! Tollbokrétás csákóját mindenestre a hódító Tankredék öntudatával viselte.

Halottak napján együtt mentek ki a temetőbe. A bejárónál a férfi gyertyát és virágot vásárolt. Egy elhagyott sir otlott szemükbe. Öregasszony pihent alatta.

— Az én szegény anyám is már nagyon öreg. Talán nemsokára tőlem távol ilyen elhagyottan fog valahol pihenni. Ennek a gondolatára világsuk ki ezt a sirt!

Milyen gyöngéd, melegsivü ember! —

gondolta a leány. A virágok fázósan dideregtek a sirokon a bágyadt égbolt alatt. De hiába jártak a halál birodalmában, a leány lelkében az élet himnusza csodás melódiában zengett. Hiszen oldalán haladt az, aki az élet káprázató értékeit látszott ígérni neki.

A férfi előresietett. A leány gépiesen követte.

— Mit keresünk itt? Itt csupa gyermeksirok vannak!

A férfi megállott két kis sir között.

„Itt nyugszik Árpádka, élt 4 évet.” „Itt nyugszik Erzsike, élt 2 évet.”

— Kik ezek? Ismerte őket?

A férfi szótlannul ráüzdelt maradvirágait és kivilágította a két kis sirt is. Azután a leány keze után nyult.

— Majd ha maga az én drága kis feleségem lesz, úgy, mint most, minden halottak napján kijövünk és kivilágítunk két ilyen kis sirt. S azután azt fogjuk képzelní, hogy a mi saját kis gyermekeink pihennek ott.

A leány egy pillanattig rábámult. Azután fölsikoltott lelkéből a megdöbbenés.

— Minő gondolat! De nekem nem kellenek gyermeksirok! Én, én élő, egészséges, kacagó babákról álmodom!

— Hová gondol, kis szentem? Legyen esze! — csitította a férfit. — Mennyi gonddal jár a gyermeknevelés! És mennyi küzdelembe kerül már csak egy pár gyermekcipőcske megszerzése is!

Mint valami hullótól, borzalommal fordult el tőle. Azután temetett. Hosszu, kinos hónapokon keresztül temette ezt az egyetlen vonalmát. Végre othantolta. El is feledte.

Azután tovább tanított. Mindig lelkesen, mindig mosolyogva.

De egyszerre csak jött a nagy világgégés. A kertészt elűzték csemetefácskái mellől. Pedig annyi odaadással öntözte, nyesegette azokat. Ott állt a bejárónál, tétovázva, vajjon vándorbotot ragadjon-e? Krétafehér arccal bámult a horizontra, ahová odarajzolták az em-

beriség legborzalmasabb mondasát: Halandó, mondj le minden reményről!

Lehet-e, merjen-e új célkitűzésre gondolni? Jóságos, ősz főpappal ül szemben. Az élet-szentség glóriája lengi körül. Hangja fáradt. De tekintetéből a mélységesen szánakozó, krisztusi szeretet sugárzik.

— Nézze, a szegény kis árvák otthon nélkül maradtak. Tenni kellene értük valami Akarja? Vállalja?

— Akarom! Vállalom!

S ezzel kezdetét veszi az emberfölötti viaskodás — a nincscsel. De az Ég könyörületes, Áldó jobbát nyújtja az emberi iparkodásnak. Segít előteremteni a semmiből a mindent. A puha kenyeret, a fűtött szobát, a meleg ruhát. Oh, a szeretet még a sziklából is vajat tud köpülni! Mert az Ég könyörületes.

Megtalált cipőket hoz haza a cipész.

— Hány pár cipő is áll rendelkezésünkre a tél küszöbén?

— 112 pár, — hangzik a jelentés.

S amint egy percre eltűnődik, hirtelen hangosan fölkapog. Füzébejut az az egy pár gyermekcipőcske, amelynek beszerzési gondja anynyira megriasztott egy férfit!

Este ott lépked a szőke, barna felecskékkel telehintett ágyacskák között. Az egyik kis árva fölnevet álmában. A másik nyöszörög. Ezt betakarja. Amazt megnyugtátja. Majd egy ágyhoz lép. Ott alszik a legkisebb, a legkedvesebb. Amint egy percre fölemeli, hogy fekvőhelyét megigazítsa, gyermektestének drága terhével ránohezedik. A fiucska szeme csak egy percre nyílt meg, de megismerte. Bágyadt mozdulattal kulcsolja át nyakát s egy édes gyermekcsókkal ajándékozza meg.

— Jól alszol, fiacskám?

— Jól, édes anyukám!

Gondosan visszafekteti. Tekintete megegy szer végigsiklik az alvó táboron. Aztán egy hátatelt mosolyt küld a magasság felé. Megvalósult a régi, szép álom!

Nem számítottam ekkora érdeklődésre!

— **mondotta Sombart Werner dr. a romániai felolvasásáról, amint ma éjjel Aradra érkezett. Megérkezése után nyomban pihenni tért a világhírű tudós, akít megviseltek hazai vasuti gyönyörűségeink**

Az aradi pályaudvaron csak a bejáratnál váltók lámpásaitól szűrődik enyhe fénysugár a pályatestre. A forgalmi iroda jelzőkészüléke bizsergetően csilingel, mintha csak jelezni akarná, hogy a végtelen sötétségben az Orient-expressz lokomotívja rohan a célja felé. Az egyik személykocsiban magas, reprezentatív külsejű, szakállas ur foglal helyet. Talán éppen arról érdeklődik utitársaitól, hogy a gőzparipa mikor áll meg az aradi pályaudvaron.

Werner Sombart a német szociológia büszkesége, a neves szociológus és közgazdász előtte egészen ismeretlen helyre érkezik, pedig ennek a városnak értelmisége előtt nem ismeretlen fogalom ez a név. Valóban nem könnyű dolog megállapítani, hogy az emberi értelem várának melyik bástyájára kell elhelyezni Werner Sombartot. Antitézise a Marxizmus, amely ellen sok kemény csatát vívott meg szellemi életében. Werner Sombart az emberiség azon egyéniségei közül való, aki a maga értelmiségének kategorikus kifejezője. Magas intellektusa látnoki módon hatol keresztül a sötétbe burkolódzó bizonytalanságon. Meghatározza, leírja és el is nevezi „Hoch-kapitalizmusnak”.

A hatalmas lokomotív lámpása már megtörte a sötétséget. Berohan a pályaudvarra, hogy valóságga formálja Werner Sombartot kiváló figuráját. Az egyik első osztályú személykocsiból valóban Werner Sombart hatalmas alakja integet. Păcuraru Brutus iparkamarai főtitkár és dr. Răcz Sándor ügyvéd, iparkamarai tanácsstag várják az Aradi Közlöny munkatársával a kiváló vendéget. A kölcsönös ismerkedés után máris haladunk a pályaudvar kijárója felé. Werner Sombart külső megjelenésében fájának méltó reprezentánsa. Kemény akaratot eláruló arcán kimértég uralkodik. Az ut fáradalmi dacára alig lehet fáradtságot észlelni a hatvankét éves tudóson, pedig első szavai ezek:

— *Olyan fáradt vagyok uraim, hogy beszélni is alig tudok!*

Sietve halad kíséretével a bejáratnál várakozó taxiautó felé, amely néhány perc leforgása alatt már a Központi-szálló bejárata előtt stoppol.

Utközben vidáman elcseveg kíséretjével, dr. Răcz Sándorral. Erdélyi utjáról beszél:

A palesztinai arabok Gandhi példájára csöndes bojkott alá veszik a zsidókat

Az Arab Nemzeti Végrehajtóbizottság proklamációt intézett tömegeihez

Londonból jelentik: Az Arab Nemzeti Végrehajtó-bizottság ma proklamációt adott ki, amely az összes arabokat arra hívja fel, hogy a zsidóságot csöndesen és minden türelmellenség nélkül vegyék bojkott alá. A proklamáció hivatkozott még Gandhi példájára is, miszerint az idegen szövetség ellenes bojkottot náluk is be kellene vezetni.

Új rakétakészülékével huszonnégy perc alatt akar Berlinből Newyorkba jutni hat német mérnök A rakéta startja áprilisban lesz

Berlinből jelentik: Opel professzor és Valier vállalkozásai után, most legújabbán hat német mérnök állt össze, hogy megkonstruálja azt a rakétaszervezetet, amely valóra váltja Opel és Valier sikertelen tervezeit. A hat német mérnök neve: Nebel, Riedl, Wöhler, Heinis, Bermüller és Ehmayr. Találtak egy pénzembert, aki vállalkozásukat eddig finanszírozta és kísérleteikhez pénzt adott. A hat német mérnök minden eddigi kísérletezésétől eltérően, egészen újfajta hajtórót talált: egy oxigén- és benzinkeveréket. Ennek a keveréknek a robbanása viszi előre a német mérnökök rakétáját, hihetetlen sebességgel. Az eddigi számítások szerint, ez a rakéta a berlin-new-yorki utat 24

— Brassóból jövök, ahol igazán meglepően szívélyes fogadtatásban volt részem. Nem is számítottam arra, hogy előadásaimat ilyen meleg érdeklődés fogja kísérni.

Ezután a városról érdeklődik Werner Sombart, majd elbeszéli, hogy Aradról Temesvárra, innen Nagyváradra utazik. Fzzel be is fejezte erdélyi útját, mert Nagyváradról Sinaiba megy, és néhány nap múlva Bucarestiben tart majd előadást.

A kísérők mindössze néhány percig tartózkodnak a szállodai szobában, mert Werner Sombart nyomban pihenni tér. Készülnie kell a holnap esti előadásra.

Ionescu tábornok mellékesen a CFR. igazgató-tanácsának elnöke is kíván lenni Radcanu miniszternek sikerült megnyugtatni a türelmetlenkedő CFR. vezérigazgatót

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint Ionescu tábornok, CFR vezérigazgatónak, a román államvasutak igazgatótanácsával támadt konfliktusa rövidesen elintéztést nyer. A lap úgy tudja, hogy a tábornok megjelent Radcanu közlekedésügyi miniszternél és megsürgette a CFR autonómiájáról szóló törvényjavaslat olyan értelmű módosítását, hogy a mindekorai vezérigazgató le-

Három szavazat

mentette meg az angol kormányt a bukástól

Londonból jelentik: Az alsóházban ma csak öt szavazat mentette meg a kormány életét. Az alsóház a bányaiügyi miniszterium költségvetését tárgyalta és ennek során bizalmatlansági indítvány jelleggel egy képviselő annak megszavaztatását kérte, hogy leszállítsák-e 100 fonttal a tárca rezsijét, vagy nem? Mert bizalmatlansági indítvánnyal karöltve került szavazásra a kérdés, a szavazás könnyen válságra vezethetett volna és éppen ezért kelt nagy szenzációt, hogy mindössze 173 szavazat esett az indítvány ellen, 168 pedig mellette. A kormány különös szerencséjének tudható be, hogy a szavazást ebédszünetben rendelték el, ugyanis sok konzervatív képviselő házon kívül ebédel.

gyen egyben az igazgatótanács elnöke is. A vezérigazgató-tábornok abbéli óhajának is kifejezést adott, hogy az igazgatótanács tagjai számát redukálják.

Radcanu megnyugtatta a vezérigazgatót, akinek kijelentette, hogy a vonatkozó törvényjavaslatok már a legfelsőbb törvénykezési bizottság előtt fekszenek.

Bocu Sever éles támadása Temesvár vezetősége ellen

„Merem állítani, hogy a városnál nem ismerik fel a köz érdekeit” — A kormányzó a várost teszi felelőssé a drágaságért

Temesvárról jelentik: Feltűnést keltő módon támadta a város vezetőségét Bocu Sever bánati kormányzó egy temesvári lapnak adott éleshangu nyilatkozatában. A drágaság ellen indított harc kapcsán az egyik temesvári lap megszólaltatta a kormányzót, aki kijelentette, hogy tiszteli Temesvár autonómiáját, azonban mégsem fogja megengedni, hogy ez a város legyen az ország legdrágább városa, csupán azért, mert a városházán rossz gazdálkodás folyik.

— A drágaságért, amely ebben a városban uralkodik, — mondta Bocu Sever — a városházát teszem felelőssé. Fejedelmi fizetéseket huznak egyesek, a városi vállalatoknál tantiemekben részesülnek, tehát érdekük, hogy ezek a vállalatok minél több jövedelmet mutassanak ki és ők minél nagyobb tantiemeket kapjanak a közönség rovására, a lakosság kárára.

— Minden állami hivatalban a tisztviselők maguk fizetik adójukat, a városnál eddig az volt a szokás, hogy a tisztviselők adóját is a város fizette. Ezzel a rendszerrel végezni fogunk. Tisztelem a város önkormányzatát, de viszont nekem jogom van maximálni az árakat. Nemcsak jogom van ehhez, de kötelességem is és kötelességévé teszem a városnak is, hogy szállítsa le a városi vállalatoknál a tantiemeket.

— Merem állítani, hogy a városnál nem ismerik fel a köz érdekeit. Mindig arról ábrándoztunk, hogy Temesvár százezer lakoson felüli város. A valóságban a helyzet az, hogy innen mindenki megszökik, mert nem bírja el a drágaságot. A városházán városellenes politikát folytatnak, már pedig nekünk olcsó város kell és addig nem nyugszom, míg ezt a céloimat nem érem el.

— Arról nem is lehet vita — jelentette ki a kormányzó — hogy jogomban áll a víz- és villany-díjakat maximálni. Befejezett tény, hogy ezeket a díjakat maximálni fogjuk, még a város akarata ellenére is.

A kormányzói nyilatkozat nyomán az újságírók felkeresték Balta Coriolan dr.-t, Temesvár főpolgármesterét, aki csodálkozással vette tudomásul Bocu Sever kijelentéseit, majd közölte, hogy Temesvár városánál nem fizetnek fejedelmi tantiemeket és nem adnak ilyen fizetéseket.

— Ha a kormányzó azt állítja, hogy mi vagyunk a felelősök a drágaságért — jelentette ki Balta dr. — úgy csak azt mondhatom: vállaljuk ezt a felelősséget.

Romániába szökött a böröndbe gyömöszölt nő gyilkosa

Az áldozat kétségtelenül Nagy Máriával azonos, aki együtt élt a gyilkosság gyanújába vett Schreiberrel.

Kokaincsempész és közismert szélhámos a gyilkos

Budapestről jelentik: A szolnoki börönd rejtélye ugylátszik most már meg is oldódott. A rendőrség egészen bizonyosra veszi, hogy a tettes személyazonosságát konkrétizálta Schreiber Tamás személyében. Az áldozatról most már egészen bizonyosan megállapították, hogy Nagy Máriával azonos.

A budapesti központi főkapitányságon ma rengeteg ember tekintette meg a közszemlére kitétt böröndöt és a nyomozóosztályon jelentkezett is egy telekiteri ószeres, aki elmondta, hogy a böröndöt tőle vásárolta a gyilkos. Az ószeres által adott személyleírás teljesen megegyezik Schreiber adataival. A böröndöt a gyilkos kedden délelőtt vásárolta. Most már kétségtelen, hogy a gyilkosságot Schreiber követte el.

Jelentkezett ma a budapesti rendőrségen egy ékszerész is, aki elmondta, hogy jól ismerte Nagy Máriát, akit legutóbb február

A rendőrség értesülése szerint Schreiber megszökött az országból és minden valószínűség szerint a Balkánra menekült. A rendőrség véleménye szerint a gyilkos Románia felé lépte át a határt. A detektívek megállapították, hogy Schreiber barátai már régebben több hamis névre szóló okmányt és utlevelet szereztek barátjuknak, akinek azonban saját nevére szóló utlevele is volt, amelyet nemrégiben szerzett.

Egészen könnyen lehetséges, hogy Schreiber Romániában bujkál. Eppen ezért szükségesnek tartjuk újlag közölni a gyilkos részletes személyleírását: Neve: Schreiber Tamás József. Született: Vepcény vagy Kevapallón. Kora: 31 év, vallása: római katolikus, nőtlen. Apja: Andor, anyja: Kapik Mária. Magassága: 166 centiméter, termete zömök, arca ovális, szeme szürke, alsó szájaszéle vastag, egyik kisujja, valószínűleg jobbkezén felfelé hajlik és béna. Azonban lehet, hogy ez a béna ujj a kisujj mellett van.

A körözött haja kopaszodó, szemöldöke szőke, bajusza nincs, le van borotváltva. Schreiber egyébként Morvai Károly árnevet is szokta használni.

Egy héttel ezelőtt még együtt készültek külföldre Nagy Mária és Schreiber Tamás

Békéscsabáról jelentik: A kofferes gyilkosság ügyében a békéscsabai rendőrség megállapította, hogy Nagy Mária köröstarcsai illetőségű és szülei onnan származtak el Békéscsabára. Békéscsabán a rendőrség föllelte Nagy Mária egy nővérét, nevezetesen Nagy Gizellát, aki Molnár János szobafestő felesége. Amidőn a rendőrség emberei előmutatták Nagy Mária fényképét, abban minden kétséget kizáróan fölismerte szerencsétlen hugát. Elmondta, hogy huga és Schreiber Tamás március 4-én, vagyis a múlt szerdán együtt érkeztek meg hozzá Békéscsabára, honnan ma egy hete utaztak vissza. Három nap előtt egy csomag érkezett tőlük hozzá, amelyben egy pár sárcipő és két narancs volt, valamint néhány sor írás. Ebben azt írták, hogy ne várojon tőlük levelet, mert külföldre mennek. Ezt különben látogatásuk alkalmával is emlegették.

Nagy Gizella elbeszélte még, hogy tudomása szerint huga és Schreiber már hosszabb ideje közös háztartásban élnek, még pedig legutóbb a Rottenbiller-uca 6. szám alatt, amit onnan tudott, mert a csomagon a feladó: Schreiber Tamásné után ez a lakás megjelölés állott. Huga egyébként Békéscsabán tanulta ki a masamódságot és hat éve lakik Budapesten. Békéscsabai legutóbbi tartózkodása során ott, mint Schreibernek szerepelt és közös ottilétük során a legnagyobb egyetértésben viselkedtek.

A rendőrség még megállapította, hogy Nagy Mária atyja Nagy János békéscsabai bádgosmester volt, aki 14 évvel ezelőtt halt meg. Felesége született Járossy Judith akkor másodsor is férjhezment, még pedig Varga István békéscsabai lakoshoz, azután három évre azonban ő is elhunyt és ekkor a gyulal törvényszék a mostohaapát, Varga Istvánt nevezte ki Nagy Mária gyámjává.

A békéscsabai nyomozóhatóság megállapította azt is, hogy Nagy Mária és Schreiber Tamás békéscsabai látogatásuk alkalmával

28-án látott és akiről tudta, hogy együtt élt Schreiberrel. Legutóbbi találkozásuk alkalmával az ékszerész a leányt elkísérte az Izabella-ucaig, ahol Mária azt mondta neki, hogy ne kísérelje tovább, mert kellemetlenségei lesznek. Amikor az ékszerész megkérdezte tőle, hogy együtt él-e még Schreiberrel, Mária „igen”-nel válaszolt.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított Schreiber előéletének megállapítása érdekében. Kiderült, hogy a gyanús férfit már többször elítélték a bíróságok s így, már egy esztendő ítélet is volt ellene. Jelenleg is körözés alatt állott. Közismert szélhámos volt, akinek egyik legjobban jövedelmező üzletága a kokain-csempészet volt. A rendőrség elrendelte Schreiber rádió-körözését, mert minden valószínűség szerint ő a gyilkos, de ha nem is az, a gyilkosságról mindenesetre tudomással kellett, hogy bírjon.

közös fényképet készítettek, amit, amint mondták, utlevélhez akartak felhasználni. Ennek a fényképnek egy példánya a békéscsabai Nagy Gizella birtokában van, aki azt beszolgáltatta a rendőrségnek. Ennek alapján az ismeretlen helyen tartózkodó Schreiber személyleírása annyiban módosul, hogy nem szőke, hanem kopaszodó barna haja volt.

Egy súlyosan terhelő vallomás

A budapesti rendőrségen különben jelentkezett egy rovottmultu, büntetett előéletű egyén, aki elmondta, hogy nemrégiben együtt raboskodott Schreiberrel, aki említést tett neki barátnőjéről, Nagy Máriáról. A nőről úgy beszélt, mint ahogy megunt szeretőről szokás és panaszkodott is, hogy már nagyon terhére van és szeretne szabadulni tőle.

Vihart kavart a szovjet a magyar parlamentben Hevesen tiltakozott a Ház a szociáldemokrata képviselők izgató kijelentésével ellen — „Európa vétkes könnyelműséget követ el, amikor ölbetelt kezekkel nézi a bolsevizmus terjeszkedését, sőt egyes kormányok támogatják is azt!”

Budapestről jelentik: Ma izgalmas jelenetek játszódtak le a magyar parlamentben. Sándor Károly többségi képviselő az iparfejlesztésről beszélt és beszéde során azt mondta, hogy Európa vétkes könnyelműséget követ el, amikor ölbetelt kezekkel nézi a bolsevizmus terjeszkedését, sőt egyes kormányok még támogatják is azt. Popper képviselő ekkor közbeszólt:

— Nem kell Moszkvába menni, mert a nyomor Magyarországon is megteszi a maga munkáját!

Rövidesen szócsata fejlődik ki a jobb- és baloldal között és a vita során Kállay kijelenti, hogy Magyarországon a háború előtt is demokrácia volt. Györki és Esztergályos szociáldemokrata képviselők hevesen tiltakoznak és ismét kitér a vihar. A szociálisták kórusban kiáltanak a jobboldal felé, azon-

UTAZO URAK! Cfr. 50%-oskörutazási jegyek
hivatalos áron
Sándor Ferenc hiv. menetjegyirodájában.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Szombat délután: Román előadás. Este fél 9 órai kezdettel: Gellinek Lotte növendékeinek opera-estje (bérletszünet). Éjjel 11 órakor: Nagyszabású kacagó-est (mozihely-árok). Vasárnap: Román előadás. Hétfő: Mandarin (színmű, Poór Lili és dr. Janovics Jenő együttes fellépte, A. bérlet). Kedd: A levél (színmű, Poór Lili és dr. Janovics Jenő együttes fellépte, C. bérlet). Szerda: Okos mama (operett, Poór Lili fellépte, A. bérlet). Csütörtök: A gyöngye nem (pikáns francia bohózat, csak felnőtteknek, újdonság itt először, Poór Lili fellépte, C. bérlet). Péntek és szombat: román előadás.

* Gellinek Lotte énektanár nő növendékeinek ma esti opera-estjén nagyszámu műértő közönség fog megjelenni, amint azt a színház pénztárának elővétele igazolja. Ez tökéletesen érthető is, hiszen a kiváló mesternő növendék-estje mindannyiszor nagyszerű élvezetet nyújtott. Most is kitűnő anyagot állít a közönség elé, amely rendkívül komoly értékű számokkal fogja gyönyörködtetni a közönséget. A tanítványok között szerepelnek: Vancu Olympia, Sepeteanu Virginia, Bona Béla, Reissfeld Baby, Erdős Irén, Lázár Jenő, Abonyi Klári, Szarvady József, Győry Tibor, Bara Károly, stb., akik mind tehetséges fiatalok. Az előadás fél 9 órakor kezdődik. Bérletszünet.

* Hangverseny a Minorita Kulturházban. A Városi Zeneiskola február 15-én, vasárnap este 9 órakor nyilvános hangversenyt rendez a Minorita Kulturházban. A zeneiskola növendékei már hónapok óta készülnek a hangversenyre, a próbák szakadatlanul folynak, úgy, hogy a közönségnek egy felejthetetlen estben lesz része. A nagyszabásúnak ígérkező hangversenyen Rényi Józsa zene-tanárnő is közreműködik.

* Szombat éjjel 11 órakor nagyszabású kacagó-est a színházban mozihelyárok mellett és ez alkalommal öt ragogó humorral megírt egyfelvonásos kerül színre. Természetes, hogy aki el akar merülni a gondtalan jókedvben, az már előre készül az előadásra, amelynek növeli az érdekességét az is, hogy mozihelyáras. Felhő Ervin rendez az egyfelvonásosokat, sőt ő maga is jól ismert humorával az egyik kis darab szerzője is. A társulat színe-java áll sorba a közönség megnevetése érdekében. A színház táblás nézőterne számít, Ajánlatos hamar jó helyet szerezni.

* Poór Lili és dr. Janovics Jenő hétfőn este kezdik meg a szezonban harmadik vendégjátékukat és talán most válogatták össze legjobb azokat a darabokat, amelyekben művészetük a maga fényében leginkább pompázhat. Hétfőn este a Mandarinban nyitják meg vendégjátékukat, kedden a Levél a második együttes felléptük darabja, szerdán Poór Lili az Okos mama című szerepét formálja remekbe. Külön érdekesség Poór Lili operettben. Csütörtökön a bucsuzásra Poór Lili egy francia újdonságot választott. A címe: A gyöngye nem. Szerzője: Bourdet. Tartalma: pikáns. Megjegyzés: csak felnőtteknek.

ban egy szót sem lehet érteni a nagy hangzavarban. Amikor egy pillanatra elcsitul a zaj, kiharsog Kállay hangja:

— Menjenek Oroszországba!

Ekkor ismét kitér a vihar, amely csak nagy nehezen csillapodott le. Végül is beterveztették a földszanalási javaslatot.

Mie.őt uj üzletet köi, vagy vállalkozik,

forduljon bizalommal

PYTHIA pszichografologushoz,

aki pár sor kézírásból mindent megmond.

Fogad: 11—1ig és 4—7ig Bulev. Carol (Arzsebat-köru) 71. apartu-lette szomben.

Amíg a polgár eljut egy rendőrig

Nem is olyan könnyű dolog egy rendőrt szerezni, ha szükség van rá.

Bürokratizmusunkra jellemző rendelet érkezett ma az aradi rendőrkezeszturára a belügyminisztériumtól. A rendelet a különböző előadásokon, gyűlekezeteken igénybevett rendőr díjazására és magának a rendőr megszerzésére vonatkozik. A rendelet kimondja, hogy ezentúl, ha valamely előadásra, gyűlésre, tervetésre rendőrt akar szerezni a közönség, akkor előbb szabályos kérvénnyel kell ezügyben a rendőrséghez fordulni. Approbálás után a rendezőség föl kell, hogy keresse a pénzügyigazgatóságot, ahol ki kell fizetni a rendőr díját, amely nappal egy órára 20 lej, éjjel a duplája. Amikor a díj-kifizetés megtörtént, újra vissza kell menni a rendőrségre, ahol az összeg kifizetését igazoló nyugta után megkapja a kérvényező az óhajtott rendőrt. Ilyen körülményes uton hajlandó csak a rendőrség a rendre vigázn.

Leégett a „Ville de Bucuresti” nagy divatáruház

A raktárból semmit sem sikerült megmenteni
A kárt jóval a 2 millió lejen felül becsülik

Bucurestiből jelentik: Nagy tűzvész pusztított ma éjjel Bucurestiben, a Strada Lipsceani 78. számú házában, ahol egyébként a „Ville de Bucuresti” nagy posztó-, selyem- és divatáruház van, amely E. Kanter Bucuresti-i nagykereskedő tulajdona.

A tüzet éjjel egy órákor a járőrelők vették észre, akiknek felünt, hogy a jelzett ház padlásából nagy füstgomolyagok szállnak fel. Azonnal telefonáltak a tűzoltókért, akik teljes apparátussal, pár perc alatt a helyszínen voltak. Közben megállapítást nyert, hogy a tűz a nagy posztóraktárban keletkezett. A tűzoltók feltörték a raktárba vezető ajtókat, ahol már ekkor a tűz teljes erővel tombolt. A nagy posztóraktár teljes árukészlete ekkor már lángokban állott, úgy, hogy a raktárból semmit sem sikerült megmenteni.

Két órai szakadatlan munka után sikerült a tüzet végleg elfojtani, azonban az árukészletnek azt a részét, amelyet a tűz megkímélt, tönkretette a füst és a víz.

A nagyértékű, masszív berendezés teljesen elégett. Az üzlet mennyezete beszakadt és a füst így jutott fel a padlásra.

A tűz folytán elpusztultak az összes üzleti könyvek is. A kárt ezideig még pontosan nem lehetett megállapítani, de kétmillióra becsülik.

Balta dr. temesvári főpolgármester nem tűri a kisebbségek nyelvét a városházán

Megfelebbezte a tanács határozatát, amely szerint kisebbségi nyelven is adhatók be beadványok

Temesvárról jelentik: A temesvári városi tanács nemrégiben határozatot hozott, amelyben kimondotta, hogy a város polgárai anyanyelvükön is adhatnak be kérvényeket a városhoz. A határozat ellen maga Balta Coriolan dr. főpolgármester adott be felebbezést a belügyminisztériumhoz, sőt a főpolgármester szigorú utasítására ezideig egyetlen

kisebbségi nyelven szerkesztett beadványt sem fogadtak el. Az ügyben ma nyilatkozott Balta Coriolan dr., aki közölte, hogy a felebbezést, mint magánember nyújtotta be, amihez a város minden polgárának joga van. Oka az, hogy a határozat ellentétben áll az alkotmánnyal, amely kimondja, hogy az állam nyelve a román.

MA NYILIK MEG!

Kizárólag a megnyitás első

3 napján

a következő áruk kerülnek eladásra, amíg a készlet tart:

Elegáns kivitelű férfiöltöny minden elképzelhető színben **Lei 900.-**

Utolsó divat szerint készült női kabátok a legpazarabb színekben ... **Lei 900.-**

Szavatoltan tiszta gyapjuból készült gyermek iskolaruhák 3-10 évesig **Lei 300.-**

Használja ki ezt a 3 napig tartó rendkívüli kedvezményt és keresse fel a ma megnyiló

„FIBRA”

női, férfi- és gyermekkonfekció lerakatot
Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) 21.

Cuza interpellál a párisi egyetemek román

Törvényjavaslat készült el a cu-korrépatermelők érdekében — numerus claususa miatt
Morganék Európa legdrágább telefonjával akarják megajándékozni az országot

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén dr. Lupu három ügyben tesz bejelentést. Elsősorban a rokkantak nyomoráról beszélt, majd a bánági állatexport nyomoráról, majd a bukovinai cukorrépa-termelők bajairól említette fel. Madgearu megnyugtatta Luput, hogy a cukorrépa-termelők érdekében törvényjavaslat készült el, amelyet holnap nyújt be a kormány a gazdasági bizottságnak.

Ezután leteszi a ház asztalára az agrártörvény több módosításáról szóló törvényjavaslatát. Majd Cuza interpellációt jegyzett be a párisi egyetemen a romániai hallgatókkal

szemben bevezetett numerus clausus miatt. Igna a telefonszolgálat tarifacemelését teszi szóvá. Szerinte az ITT Európa legdrágább tarifáját akartja bevezetni a tervezett investíciók szerint. Végül Mironescu felolvassa az a királyi dekrétumot, amely a parlament ülését április 1-ig meghosszabbítja.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor:

CENTRAL: VÉGE A DALNAK... (Das Lied ist aus...) Liano Haid, Willy Forst és Verebes Ernő-vel a főszerepekben. Ez a világláger a német filmoperettek büszkesége, amelyről mindenki elragadtatással nyilatkozik. (Kezddéskor az ajtókat bozátatnak).

SELECT: Az amerikai Universal filmgyár, amely egy NYUGATON A HELYZET VÁLTOZATLAN-nal lepte meg a világot, most egy újabb filmóriást mutat be a nagyközönségnek, a JAZZKIRÁLY-t, a jelenkor legnagyobb hangos és színes filmrevüjét, melynek muzsikáját Paul Whiteman, a világ legismertebb és lekedveltebb jazzkomponistája és jazzkarmestere szerengete, Arnold Korii németül konferál. HANGOSFILM MOZI-HELYARAKKAL.

ELITE: Új műsor, VOLGA VOLGA. A legéleds-hírű kozákhettannak, Stonka Razin-nak az életéből van merítve ennek a csodaszépű filmnek a témája. Főszereplők: H. Ad. v. Schlettov, Lilian Hall Davis és Rudolf Klein-Rogge.

GRADISTE: Új műsor, 7 és 9 órákor, AUTOBUSZBAN VESZTETTEM EL A SZIVEMET. Vigjáték, Főszerepekben: Domenico Gambino, Trius v. Alten és Lydia Potchina.

1931. március hó 1.-vel bevezettük fióküzleteinkben a külföldön is igen előnyösen bevált csoportárakat.

325.- 425.- 525.- 625.- Leies

prima minőségű divatszín és formájú női, férfi és gyermekcipőinket. Hogy ezen rendszert és újítást kedvelté tegyük és vevőink érdeklődését a maximumig fokozzuk, 1931 márc. 1-től ápr. 15-ig minden készpénzért vett cipő után egy ajándéksorsjegyet adunk, mely részt vesz

Fiókok: DERBY cipőüzlet Dáciával szemben és RECLAM cipőáruház, Strada Melianu (Forrai-uca) 9.

Kérje fióküzleteinkben a **Lei 100.000**

össznyeremény ajándék-huzásban, I. huzás 1931. márc. 25. II. huzás 1931. április 15.

„DERBY”

CIPOGYAR R. T. ORADEA.

H I R E K

Professzor Ur,

talán van még városunk falai között más is, aki Önt már hallotta, sőt hallgatta, mégis bátorságot veszek ahhoz, hogy én fűzőzöljem abból az alkalomból, hogy körültekintően megjelent. Ezelőtt 15—16 évvel, amikor a berlini Handelshochschule az Ön előadásai jelentettek a legmagasabb nívót, a tarka hallgatóság egy tagja ezekből az előadásokból merítette szociológiai kultúrájának legmarkánsabb koeficienseit. Akkor már nem azért tódultak esti óráira még a nők is seregesen, mint azelőtt 15 évvel, amikor még revolucionárius — és mint Emil Ludwig elpletykálja — Don Juan hire volt, mert szakállába már bizonyos szálak vegyültek és a szocializmusról írt könyvének címlapján már megjelent a jelige: *Je ne propose rien, je ne suppose rien: j'expose.* Hanem azért, mert Ön már akkor megnyitotta azt a messzenézó perspektívát, mely idők folyamán mind közelebb jött és a német tudós alaposságára önnél nagyvonalúsággal, a történetíró szilárd objektivitásával, a gondolatmenet fényes világosságával volt összekapcsolva. Egyszóval Ön a német tudósok testületének erényeit foglalja magában, a hibák nélkül.

Ahogy a társadalmi rendszerek ellipszisének két gyújtópontjában a kapitalizmus és szocializmus állanak, úgy a társadalomtudományok ellipszisének fókuszát az Ön művei ezekről a gazdasági rendszerekről s ezenkívül az oktatás kimeríthetetlen kincsesházai, valóságosan magukba foglalva a szociológia kvintesszenciáját.

Mintha az ellipszis alakja változni kezdene. Mintha a fókuszok elmozdultak volna eddigi helyükről.

Hisszük, hogy az ennek következtében előállott bizonytalanságok közepette Ön megjavítja látásunkat, megszabadítja fogalmainkat a sok rátapadt salaktól, segít nekünk keresni az igazságot és biztosít bennünket arról, hogy a világ rendje megint a régi körben fog mozogni. De azt se bánjuk, ha ellipszisben.

Isten hozta Werner Sombart professzor ur, előre hálásak vagyunk előadásáért, amit nekünk tartani fog, amint mindig hálásak vagyunk eddigi előadásáért, könyveit, munkáit, mellyel bennünket megajándékozott.

Dr. Reusz Miklós

— Böjti hiterősítő Istentiszteletek a helyi evangélikus és református templomokban. Lapunk tegnapi számában közöltük Arad város közönségével, hogy a kolozsvári református theologiai fakultás két tanára, dr. Imre Lajos és dr. Gönczy Lajos böjti hiterősítő ígérde-
tésekkel és belmissziói előadásokkal kapcsolatos Istentiszteleteket tartanak a református templomban folyó hó 14-én szombaton este 6 órakor, valamint vasárnap, 15-én délelőtt és délután. Közölhetjük még, hogy f. hó 14-én d. n. 5 órai kezdettel dr. Gönczy Lajos református theologiai professzor az aradi ág. hitv. evangélikus templomban tartandó böjti Istentiszteleten ígét hirdet. Felhívjuk e böjti hitépítő Istentiszteletekre nemcsak az ág. hitv. evang. híveknek, hanem városunk egész közönségének figyelmét is.

— MILANOBAN MEGÖRÜLT EGY ROMÁNIAI FESTŐNÖVENDEK. Milanoból jelentik: Különös jelenet játszódott le Milanóban, a Scala előtt. Egy feltűnően szép, szőkehajú nő megállt Leonardo da Vinci szobra előtt és először hangosan szidni kezdte Mona Lisa festőjét, majd meztelenre vetkőzött, felmászott a szobra és püfölte Leonardo da Vinci arcát. Rendőrök jöttek, elvitték a nőt, akiről megállapították, hogy romániai festőnővendék és hogy megöregült.

— Kinevezés az aradi munkásbiztosító pénztárnál. Az aradi munkásbiztosító pénztár igazgatóját Olariu Demetert, a munkügyi minisztérium felügyelővé nevezte ki. Ezzel kapcsolatosan hírek terjedtek el arról, hogy Olariu igazgató elhagyja Aradot. Értesülésünk szerint, az igazgató kinevezése valóban megtörtént, de távozására Aradról ezidő szerint nem aktuális.

A prefektusok nem politikai exponensek

Hamarosan a parlament elé kerül a törvényjavaslat, amely a prefektusokról elhárítja a kormányérdekeltség gyanúját — A prefektusokat nem a kormány nevezi ki

Bucurestiből jelentik: Nemrégiben bejárt a közvéleményt az a hír, hogy a kormány törvényjavaslat elkészítésén fáradozik, amely azt célozza, hogy a prefektusi állásban levő személyiségek ezentúl ne politikai exponensek, hanem közigazgatási tisztviselők legyenek, akik a kormányváltozások alatt is változatlanul helyükön maradnak.

Ez a kétségtelenül érdekes törvényjavaslat ugylátszik most tényleg valósággá érni, mert — amint a Lupta jelenti — ez a törvényjavaslat el is készült és a lehető leghamarább foglalkoztatni is fogja a parlament honatyaát.

A kormány, hogy a most kinevezendő prefektusokról már jóelőre elhárítsa a kormányérdekeltség gyanúját, a törvényjavaslatot úgy készítette el, hogy a prefektusok kinevezését nem is a kormány, vagy a belügyminiszter eszközli, hanem egy külön erre a célra megalakuló bizottság, amelyben sokan vesznek részt, közöttük ellenzéki férfiak is a hozzá-

járhatatlan hatóságok fejein kívül. Így a bizottságban a következők foglalnak helyet:

1. A Semmitűszék elnöke.
2. Az illetékes Tábla elnöke.
3. A központi revíziós bizottság elnöke.
4. Az illetékes helyi revíziós bizottság elnöke.
5. Az ország négy közigazgatás-jogi professzora.
6. Az ország volt belügyminiszterei, pártállásra való tekintet nélkül.

A prefektusi állást a törvényjavaslat nem különösebb kvalifikációhoz. Csak azt írja elő, hogy a prefektus valamilyen közéleti tevékenységben kimagaslott személyiség legyen, aki már betöltötte 32. életévét.

Calinescu belügyi államtitkár ma nyilatkozott a sajtó munkatársainak, akik előt az új törvényjavaslat kapcsán elmondta, hogy a kormány ezzel a javaslattal is azt kívánja bizonyítani, hogy nem az kizárólagos pártpolitikát a programjában és a közigazgatási rendszer állandósításának eszméje lebeg előtte.

Feljelentették az Autorex volt társtulajdonosát

Az aradi törvényszék felmentette Freier Jakabot

Az „Autorex“ autókercskedelmi vállalat az elmúlt esztendőben bünvádi feljelentést tett Freier Jakab aradi lakos ellen. A cég beállítása szerint Freier, mint a vállalat alkalmazottja, 7800 lejrel nem számolt el. Az aradi törvényszék ma tartotta meg az ügyben a főtárgyalást, amelynek során a súlyosan megvádolt Freier Jakab azzal védekezett, hogy ő nem állt az Autorex alkalmazásában, hanem társtulajdonos és részvényes volt.

Később kivált a cégből és az elszámolás során úgy keletkezett a 7800 lejes differencia, hogy ő a vállalat néhány üzletfelének tartozott, akik viszont a vállalatnak tartoztak, ezektől ő árut vásárolt és aztán leszámolta a vállalat követeléseiből. Az aradi törvényszék kihallgatta tanuképpen Plesz Gyulát és dr. Kardos Géza volt aradi gyermekgyógyászt, akik tanusították, hogy Freiert milyen viszony fűzte a céghez. Miután a tárgyalás során egyetlen terhelő bizonyíték sem merült fel a vádlott ellen, a törvényszék Freier Jakabot a vád és következményei alól felmentette.

— Jövähagyták a budaörsi autókatasztrófa előidézőjének büntetését. Pécsről jelentik: Az ítéletábla ma tárgyalta Csér János váltóór bűnügyét, akit a bíróság gondatlanságból okozott emberölés miatt 2 esztendőre ítélt. Csér gondatlansága okozta azt a borzalmas karamolt, amely Budaházy Miklós századost, feleségét és anyósát, valamint Dánér Béla dr. ügyvédet és sófőzőjüket érte. A tábla helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

Utolsó napok Aradon!
Szombat:

Mindenkinek egy utolsó jó tanács

sorsproblémák megoldására

PYTHIA pszichográfologus.

Fogad: 11—13 és 4—7 között, Bulev. Carol (Erzsébet-körut) 71. Ipartestülettel szemben.

— Péchy Erzsit elmarasztalta a bíróság az ismeretes gázolás ügyében. Budapestről jelentik: Emlékezetes még az a karambol, amelyet az elmúlt nyáron Péchy Erzsit autója okozott Székeshelyváron. A károsultak kártérítési keresetét indítottak úgy Péchy Erzsit, mint a Steyer-művek ellen. A bíróság ma megállapította, hogy a karambolért a művész a felelős és ezért elvben megítélte a keresetét. A károsultak kártérítési igénye 3200 pengő.

— Török Dezső dr. kinevezése. Az egészségügyi miniszter dr. Török Dezsőt, a közismert és közszeretettben álló aradi belgyógyászt, akinek kiváló képesítése ismeretes, az aradi Munkásbiztosító Pénztár élére helyettes főorvosi minőségben kinevezte. A munkásbiztosító új vezetője a mai napon már át is vette a szociális jóléti intézmény vezetését. Arad társadalmi körében meglepedést kelt Török dr. előkelő és felelősségteljes megbízatása, mert széles körök előtt ismeretes az új főorvos szaktudása és lelkiismeretes altruizmusa.

— A BÜN STATISZTIKÁJA. Budapestről jelentik: A magyar belügyminisztérium statisztikája szerint a magyar csend- és rendőrhatóságok az elmúlt esztendőben 92,541 bejelentett bűnügyből 91,289 esetben sikerrel nyomoztak. 150,964 kihágás közül 150,906 esetben büntett vétségért 22 ezer, testisértésért 18 ezer, becsületértésért 6 ezer, gyújtogatásért 4 ezer, orgazdaságért 1400, gyújtogatásért pedig 81 esetben jártak el.

— Az újságíró-szabadjegyek március végén érvényben maradnak. Bucurestiből jelentik: Az újságírók és köpviselők vasuti szabadjegyeit a CFR vezérigazgatósága március 31-ig meghosszabbította.

Szaktudással válogatott csattok, gombok, övek KELL és KRAUSZ-nál.

— Kövér Erzsébet előadása. Ma este a Kölcsey-Egyesület előadásorozatában ezúttal Kövér Erzsébet Tompa Mihályról, a nagy magyar költőről tartott rendkívül tanulságos és lebilincselő előadást. Megkapó módon részletezte a halhatatlan költő életét és költészetét. Kövér Erzsébet Tompa előadása nagy tetszést váltott ki a nagyszámú megjelent hallgatóságból, akik melegen ünnepelték a közvélemény és szimpatikus előadót.

— A VILÁG ELSŐ ESPERANTO-SZIGETE. A bulgáriai Rahovo városában a „Balkana Konkordó“ közreműködésével egy kies fekvésű Duna-szigetet a bulgáriai esperantisták 20 évre kibéreltek a várostól. Az ideális fekvésű szigeten nyaranta kizárólag az esperantisták fognak tartózkodni. A mindjobban izmosodó esperanto világnyelv minden téren való gyakorlati alkalmazásának ez a tény is élénk bizonyossága. A szigeten emléket állítanak dr. Zamenhofnak, az esperanto nyelv alkotójának.

— Kibővítik Arad állatállományát. A város permanens bizottsága ma elhatározta, hogy körülbelül 300,000 lej értékben esődöröket, kanokat és bikákat vásárol a városi állatállomány részére. Miután csak 75,000 lej áll erre a célra rendelkezésre, a bizottság elhatározta, miszerint a legközelebbi tanácsulésen kéri az alap megnagyobbítását.

A rendes bélműködés alapja az egészségnek. Este 2—3 szem Artin dragee reggelre normális ürülést biztosít. Kérje orvosától. Olcsó!

A nyugdíjak kifizetése érdekében személyesen interveniál a prefektus

Nyugdíjasküldöttség Dumitrescu delegált prefektusnál

Ma nagyobb nyugdíjas-küldöttség jelent meg Dumitrescu Constantin belügyi vezérfelügyelő, delegált prefektusnál. A küldöttséget Went Manó, a Nyugdíjas-egyesület elnöke vezette, aki arra kérte a prefektust, interveniáljon a kormánynál, hogy a pénzügyigazgatóság által fizetett nyugdíjasok februári és márciusi illetményeit sürgősen utalják ki. Vázolta azt a szomorú helyzetet, amelyben a nyugdíjasok élnek és kifejtette, mennyire szükséges a sürgős intervenció.

Dumitrescu delegált prefektus megnyugtatta a küldöttség tagjait és kijelentette, hogy a nyugdíjak kifizetését már táviratilag megsürgette. A prefektus közölte, hogy holnap, Bucarestbe utazik hivatalos ügyek elintézésére és ez alkalommal személyesen is eljár a nyugdíjak sürgős kifizetése érdekében. Végül arra kérte a nyugdíjasokat, várják be türelemmel az intervenció eredményét, amely hamarosan mutatkozni fog. A küldöttség tagjai elégedetten távoztak a prefekturáról.

— **NAGYSZOMBAT ESTÉJÉN UJRA BESZÉL A PÁPA.** *Citta del Vaticanból jelentik: Vatikán város rádióállomása második nagyobb jelentőségű leadása nagyszombat estjén lesz, amikor is a pápa a húsvéti ünnepekkel kapcsolatban fog a világhoz szótartást intézni. Itt írjuk meg, hogy egy olasz-ír származású milliomos: Pete, 120 millió lírát kitévő vagyonát a pápára hagyta.*

— **Sulyosra fordult Müller Franken állapota.** Berlinből jelentik: Az influenzában megbetegedett Müller Franken volt bírodalmi kancellár állapota rosszabbra fordult. Az influenzából komplikációk származtak, amelyek operációt tettek szükségessé. A műtét ma éjjel meg is történt, amely után valamivel jobban érezte magát.

— **Rontják az orosz ifjúságot.** Moszkvából jelentik: Szovjetország a kommunista ifjúságot legújabbán ligákba tömörítette. A ligának eddig négy millió orosz ifjú tagja van, 14—23 évig terjedő életkorral. Érdekes, hogy a ligákban a megbízhatatlan ekemeket állandóan szemmel tartják. A fiatalokat a legszükségesebb mértékben nevelik. Legfőbb céljuk a fiataloknak a vörös hadsereg részére való kiképzése, még pedig a légi és gázháború céljaira.

— **Vagyontalansági eskütelés előtt áll Windischgraetz Lajos herceg.** Budapestről jelentik: Windischgraetz Lajos herceg ellen, akinek a neve a hírhedt frankhamisítási botrányból vált nevezetessé, tömegesen érkeznek be a csódkérések, nagyrészt külföldi hitelezők részéről, azonban a kérelmek sikertelenek maradnak, mert a 80 ezer pengőnyi követelés behajtása illuzóriussá vált azon egyszerű oknál fogva, hogy az előrelátó herceg vagyonát ajánlékos címén elárta, Lajos Aladár iratta át. A hercegnek ma kellett volna a törvényszéken letenni a vagyontalansági esküt, azonban jogtanácsosa 30 napi haladékot kért, mert egyrészt a vagyoni kimutatás iratai még nem készültek el, másrészt pedig, mert bírságon kívül kívánja rendezni az ügyeket.

— **Aranvértel és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizeleti inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez.** — A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az aradi római katolikus kör folyó hó 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Minorita Kulturházban, amelyre a t. tagokat ezúton hívja meg a vezetőség.**

Nagy ellenszenvvel várják Costachescu miniszter közoktatásügyi reformjavaslatát

Egy titokzatos törvényjavaslat, amelyről még nem tudni mást, minthogy bizonyos körök előre kapálóznak ellene

Bucurestiből jelentik: Már régebbi Keletű dolog, hogy Costachescu közoktatásügyi miniszter reformjavaslatot készített el a főiskolai törvényről. Ezt a közeli napokban a parlament elé is benyújtja. Parlamenti körökből származó kijelentések szerint azonban a képviselők, különösen a tanárok és más szak-

emberek, nagy ellenszenvvel fogadják a törvényjavaslatot, amelyet nem tartanak praktikusnak. Ezt a nézetüket egyébként már értesítésre is adták a miniszternek, aki hírek szerint, nem is fog ragaszkodni a törvényjavaslatához és ahogy nagyobb ellenszenvvel fog találkozni, azt azonnal visszavonja, vagy szükséghez képest módosítja.

— **Elvert három utonállót.** Kolozsvánról jelentik: Az elmúlt éjszakán Bainer Dimítru magántisztviselő hazafelé tartott. Amikor a kihalt Patuccába ért, három ember jött feléje. A három idegen láthatólag illuminált állapotban volt, némileg tántorogva és hangosan közeledtek Bainer felé, ezután erőteljes hangon felszólították, hogy adja át nekik a pénztárcáját. A tisztviselő tárcájában elég szép summa volt, 8000 lej és hevesen kikelt a követelés ellen. A három ember nem tárgyalt, mire dukodás támadt közöttük, Bainernél vasvégű bot volt, ezt használatba is vette, s alaposan elbáholta vele három támadóját. A közelharc a többség vereségével végződött, a három mámoros ember ész nélkül megfutott a támadás színhelyéről. A magántisztviselő feljelentést tett a rendőrségen, ahol nyomozást indítottak az éjszakai támadók kézrekerítésére.

— **Árlejtés a város festési munkálataira.** Ma nyilvános árlejtést tartottak a város gazdasági hivatalában a város részére szükséges festési munkálatok elvégzésére. Három ajánlat érkezett be: Czeglédi Lajos, Kucsera János és Oprea Antal aradi iparosoké. Az ajánlatok közül Kucsera Jánosét találták legolcsóbbnak és annak elfogadását ajánlják a permanens bizottságnak.

TIZENHAT ESZTENDŐ

borzalmas szenvedése után

Budapestről jelentik: Velény községben a napokban hazaérkezett egy Maturics József nevű gazdálkodó, aki 1914 decemberében sebesült állapotban orosz hadifogságba került. Tizenhat évi borzalmas szenvedés után végre a múlt év májusában sikerült elindulnia Oroszországból és csak ez év februárjában érkezett Budapestre, ahonnan viszont szülőfalujába utazott.

— **A Kölcsey Egyesület a Kulturpalotában vasárnap délután 5 órakor rendezi e télen utolsó felolvasását, a következő műsorrall: 1. Beleznay István: Magyar festőművészek idegenben. 2. Dr. Olosz Lajos: Versek. 3. Fenyőné Molnár Erzsébet zongorajátéka: a) Beethoven: Szonáta op. 31-ből: Menuetto és Allegro; b) Chopin: Etude f-moll. 4. Szántó György: Novella. Felolvassa: Szántóné Brandeisz Adél. 5. Szentimrei Jenő: Vagyunk. Előadja: Darvas Ernő. A tagok, akik még nem kapták meg második félévi igazolványukat, szombaton délelőtt és délután a Kulturpalota olvasótermében, vasárnap délután 4 órától a pénztárnál válthatják ki.**

— **Folytak a kihallgatások Balogh Konstantin bűnügyében.** Budapestről jelentik: Balogh Konstantin bukott bankár bűnügyében ma délelőtt előállították a főkapitányságra Balogh Konstantin fiát, Balogh Sándort, Balogh Erzsébet könyvelőnőt, aki azonban csak névrokona a bankárnak, ezenkívül Nagy József házfelügyelőt, akiket azzal vádolnak, hogy tudnak a bukott bankár rejtett vagyonáról.

— **Figyelem, műgyűjtők!** Az országos hírű Macalik Alfréd, nagyváradi festőművész megnyitotta képképzőművészeti kiállítását a Kulturpalotában, mely március 14—22-ig tart. Belépődíj nincs, csupán katalógusmegváltás.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti n. b. fogyasztóközönségét, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 15-én, vasárnap az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel fél 8 és fél 12 óra között; Pernyáva, Gradiste, Calea Saguna, Strada Marasesti, Strada Ghiba Birta és az ezen uccák által határolt részeken. Reggel fél 8—2 óráig: Calea Aurel Vlaicu, Sága és Gájbar

Pythia

az Aradi Közlöny előfizetőiért

Pythia, az ismert pszichografológusnő, mint ismeretes, az Aradi Közlöny előfizetői számára a kiadóhivatalunk által kibocsátott blanketták alapján díjtalan írás-analízist végez. Kiadóhivatalunk a jelentkező előfizetőinknek teljesen ingyen bocsátotta a rendelkezésére a megfelelő blankettákat, amelyeknek felmutatása révén Pythia díjtalanul analizál.

A nagyhirű pszichografológusnő a mai napon értesítette az Aradi Közlöny kiadóhivatalát arról, hogy e héten mikor fogadja uira előfizetőinket. Észert közöljük, hogy mindazokat az előfizetőinket, akik kiadóhivatalunk blankettájának birtokában vannak, Pythia szombaton és vasárnap délután 3 és 5 óra között fogadja lakásán, az Erzsébet-körút 71. szám alatt, az Ipartestülettel szemben.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye.** Felhívjuk özvegy Kovács Lászlóné Acsev, nyugdíjast, valamint özvegy Bud Eszter, Miliven Péter, özvegy Boderlucza Erzsébet, Beder Ödön, Muzslai Mária, Sirian István, Cantias Tivadar, Lengyel János és Tanta Florica CFR nyugdíjasokat, hogy egyesületünk irodájában (Strada Cloșca 2.) sürgősen jelentkezzenek, egyben a nyugdíjasokat értesítjük, hogy a vasárnapi lapokban fogjuk a kedvezményes tűzifaellátásukat meghirdetni. Az elnökség.

— **Wizo.** Tea-délután ma helyett kedden, 17-én délután ötkor.

— **Mielőtt új üzletet köt, vagy vállalkozik,** forduljon bizalommal Pythia psychografológushoz, aki pár sor kézírásából mindent megmond. Fogad: 11—1 és 4—7 között. Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 71., Ipartestülettel szemben.

— **Az aradi és aradmegyei köz- és magánalkalmazottak nyugdíjasai új egyesülete** alakuló közgyűlését március hó 15-én tartja. Azok a nyugdíjasok, illetve nyugdíjat igénylők, akik a nyugdíjasok ügyeinek és érdekeinek eddigi képviselőivel nincsenek teljesen megelégedve, új nyugdíjegyületet szándékoznak alakítani, az aradi és aradmegyei köz- és magánalkalmazottak nyugdíjas egyesülete címmel. Az alakuló közgyűlést folyó évi március hó 15-én, vasárnap délután 3 órától kezdődőleg, a városháza nagy tanácstermében fogják megtartani, melyre az előkészítő bizottság az e törekvással együttérző kartársakat, saját jól felfogott érdekében, tisztelettel meghívja.

— **Pythia az üzletemberek sikeréről.** Nyugati kulturállamokban, vállalkozások, társulások, perek sikere irányítására, társak, alkalmazottak tehetségének, megbízhatóságának megítélésére, a grafologia megállapításai abszolút mérvadók. Pythiát, a jövőt megállapító, intuitív grafologia elismert tudósát, a kereskedővilág intelligenciája s a tudományos világ reprezentánsai keresik fel rendelésében. Fogad: 11—1 és 4—7 között. Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 71., Ipartestülettel szemben.

— **Dr. Lakatos badeni szanatóriuma** Wien mellett. Egész évben teljes üzemben, 120 szoba, folyó hideg és meleg vízzel, összes komforttal. Apartamentek fürdőszobával. Nagy kerti terraszok. Összes diéták. Külön szívfosztály dr. Singer Richard egyetemi magántanár (Prof. Wenkebach volt első asszisztense) vezetése alatt. Kénes fürdők a házban. Ótóra tea a grillroomban, tánc, saját mozgószínház és egyéb szórakozások. Mérsékelt egység, úgy a pensio, mint a kezelésekre vonatkozóan

FILM KÖZLÖNY

A jazz-király

Haugosfilm-esemény a Select-mozgóban

Ma délelőtt jelentek meg Arad uccáin a plakátok, amelyek hirdették, hogy délután öt órakor lesz a „Jazz-király” bemutatója a Select-mozgóban. Ez a csodálatosnak ismert hangos-film, amely világhódító körúttal Aradra érkezett, érthető érdeklődést váltott ki a város közönségéből. Az első hangos-film a Select-mozgóban. A volt Apolló-mozi díszes helyiségében már napok óta dolgoznak a műszerészek, hogy felszereljék az új hangos-gépet. Ma létre befejeződött a nagy munka és készen állt a Select-mozi a „Jazz-király” bemutatójára. Hogy a közönség milyen nagy érdeklődéssel és várakozással tekint hírnevessé vált filmek elé, mi sem bizonyítja jobban, hogy a mozi előcsarnoka már fél ótkor zsufolásig megtelt és öt órakor csaknem minden hely el volt foglalva a Select-mozgóban.

Az első meglepetés akkor érte a közönséget, amikor belépett a mozi helyiségébe. A régi vászon helyét egy hatalmas, hatvanhárom négyzetméter vászon foglalta el, amely teljesen beborította a falat. Megkezdődött a film és a meglepetések sorozata következett. Amit az emberi fantázia a legtokéletesebb hangos-filmről elképzelhet, azt megvalósultnak látjuk ezen a filmen. Az ének, a zene, a beszéd, százszázalékosan jó és a film pazar színpompája, ötletessége káprázatos.

A „Jazz-király”, ez a ragyogó filmalkotás, amely valóságos apoteozisa a jazz-nek, az Egyesült-Államokban látott napvilágot. A hang és szín nagyszerű ujtásainak iskolája ez a kép; a jazz-muzsikának és a revü festői színpompájának művészi keveréke.

Karsu görllábak kolóniái, tarka tömeggé keveredve, viszik a darab menetét és az orchester nagyszerű muzsikája oly pazar élményt nyújt, amelyben a film közönségének eddig aligha volt része. Ennek a filmalkotásnak egész sereg olyan lehetősége van, ahol a Witheman orchester kitűnően érvényesülhet. A kép, mint rendezői munka is, kiváló. Eltekintve a remek izléssel összeválogatott jelmezektől, a görll-tömegek felvonulásának formája és elvonulása, eddig még nem látott utakon halad.

Uj lélek szakad fel ebből a jazz-muzsikából és ezt legtalálébban úgy lehet kifejezni, hogy a saxofonból és a jazz-muzsika többi hangszereiből életre kel a Jazz lelke. A ritmus pokoli szertelensége eléri a paroxizmus határát. A világ minden népe járja az ördögi táncot és Paul Withemann, a jazz nagymestere, kezében a varázsbottal, ura az emberiség mai lelkületének.

Brillirozott azonban a táncszámok betanítója, Glück Pál ballettmester is, akinek felegyekzettsége olybá tünteti fel a ritmikusan mozgó görllöket, mintha gummilábuk lenne, mintha balett-cipőjük nem is a földet, hanem légies szférákat érintene. Egyszer egy zenebohóc, máskor egy arnyéktáncos, azután egy sztep, de általában nincs a jazz-muzsikának olyan alkotása, olyan ritmikus kiélése, amely ebben a ragyogó filmben bemutatásra ne kerülne. A közönség azt sem tudja, mit nézzen, mit szeressen jobban, a vérpezsdítő muzsikát-e, vagy a káprázatos tablo-beállításokat. A „Jazz-király” egész Európában diadallal vonult végig. Mindenütt a legnagyobb elragadtatással beszélnek róla és az aradi mozilátogató közönségnek is, sohasem látott filmélményben lesz része.

Olaszország átveszi Magyarországbuzatermését

Megállapodás jött létre a magyar és az olasz kormány között

Rómából érkezett hivatalos távirat arról ad hírt, hogy Bud János magyar kereskedelemügyi miniszter megállapodott az olasz kormánnyal abban, hogy Olaszország 1 millió 200 ezer mázsa búzát vesz át Magyarországtól 10,50—11 pengős árban.

A megállapodás értelmében Olaszország átveszi Magyarországtól csaknem egész búzatermését. A hír Magyarországon rendkívül nagy örömet keltett.

Középkori kínzásokkal vádozták meg a szilágynagyfalusi szeszgyárosok a szesz-ellenőrző bizottságot

Ujabb harminc nappal meghosszabbítják KUN ANDOR vizsgálati fogságát

Kolozsvárról jelentik: A feketeszesz-ügyben dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró tegnap délelőtt mintegy tizenöt tanút hallgatott ki. A tanúk között voltak a szilágynagyfalui és mezőtelegi szeszgyárosok, akiket kedden délelőtt a zilahi vizsgálóbíró hallgatott ki és most dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró előtt is ismételték súlyos vádjukat a feketeszesz ellenőrzésére kirendelt, ugynevezett repülőbizottság ellen.

A vallomásokról, amelyekben azzal vádolják meg a repülőbizottság tagjait, hogy középkori kínzásokkal akarták vallomásra bírni a szeszgyárosokat, a vizsgálóbíró jegyzőkönyvet vett fel és ennek alapján megidézi a meggyanusított hivatalnokokat, hogy vallomásaikat összehasonlítsa a szeszgyárosok vallomásaival.

A Kun Andor-ügyben így hát előreláthatólag a legrövidebb időn belül szenzációs fejlemények várhatók. Kun Andor harminc napos vizsgálati fogsága egyébként a mai napon lejárt és a fogságban lévő szeszinspektor kérte szabadlábrahelyezését a vizsgálóbírótól. A vizsgálóbíró a kérést elutasította és elrendelte a vizsgálati fogságnak harminc nappal való meghosszabbítását. Kun Andor felebbezett a vádtanácshoz a vizsgálóbíró döntése ellen.

A paragrafusok utvesztőjében elvesztett hatvanezer lejt egy aradi tisztviselő

Bonyodalmiak a Banca Generala a Judetului körül. Likvidál, vagy nem likvidál — Per Engelhardt Géza banktisztviselő végkielégítéséért — Későn érkezett ítélet

Engelhardt Géza aradi banktisztviselő joggal elmondhatja magáról, hogy alaposan eltévedt a paragrafusok utvesztőjében és ebben a labirintusban elveszett egy hatvanezer lejes követelése is. A tisztviselő a nemrégiben megszűnt Banca Generala a Judetului alkalmazásában állott és ennél a banknál helyezte el 250 ezer lejes betétjét. A pénzügyes részvényesei annakidején közgyűlést tartottak, amelyen kimondták a Banca Generala a Judetului likvidálását. Engelhardt Géza, aki betétjének tekintélyes részét a veszteségekben vergődő intézet likvidálása folytán elvesztette, pert indított az aradi iparhatóságnál a bank ellen 60.000 lejes végkielégítése fejében. Az iparhatóság kitűzte a tárgyalást, amelynek napja hamarosan elérkezett. Ekkor váratlan fordulat történt az ügyben. Az iparhatóság hivatalos értesítést kapott, amely közölte, hogy a likvidálás alatt álló Banca Generala a Judetului ellen nem lehet pert beadni, miután a törvényszék megsemmisítette ama közgyűlési határozatot, amely a likvidálást kimondotta.

Popa Gergely iparhatósági bíró a hivatalos megállapítás nyomán elutasította a keresetet, amelyet maga Engelhardt is visszavont. A banktisztviselő másnap ujabb keresetet adott be és ebben a pénzügyeset perelte végkielégítésért, kihagyva a beadványból az inkriminált „likvidálás alatt álló” kifejezést. Kitiűzték az ujabb tárgyalást, amelyen most már az ujabb keresetet vitatták meg. És a tárgyalás alkalmával ujabb és még váratlanabb fordulat történt. Megjelent a bank ügyésze, aki hivatalos iratokkal bizonyította be, hogy az intézet igenis likvidálás alatt áll, amennyiben a kérdéses törvényszéki határozatot megiebbezték a temesvári táblához és mindaddig, míg jogerős döntés nem történik, nem lehet itélkezni ebben a perben sem, mert csak akkor állapítható meg, likvidálás alatt áll-e a bank vagy sem. Az iparhatóságnak helyt kellett adnia ennek az álláspontnak is és ezért felfüggesztette az ítéletet a táblai döntésig.

A napokban megérkezett a döntés Aradra: a temesvári tábla helyt adott a Banca Generala a Judetului felebbezésének és jóváhagyta a likvidálást kimondó közgyűlési ha-

tározatot. Így tehát véglegesen megállapított nyert, hogy a pénzügyeset elleni keresetet a „likvidálás alatt álló Banca Generala a Judetului” ellen kell beadni. Most már ilyen alapon folyt tovább az ügy az iparhatóságnál, meg is itélték Engelhardt Géza 60.000 lejes követelését és most már arra került volna a sor, hogy ezt az összeget be is hajtsák. Ekkor érte a tisztviselőt a legkellemetlenebb meglepetés, amennyiben kiderült, hogy az intézet időközben likvidált, iródlját felosztalta, berendezését eladta és még egy írásztált sem tudna a hatvanezer lejt ellenében lefoglalni. A tisztviselő most nem tudja, mitevő legyen a megítelt hatvanezer lejes követeléssel, illetve kin hajtsa be ezt a mai viszonyok között jelentős összeget. Az iparhatóságot sem lehet hibáztatni, miután a törvényes előírások alapján járt el, viszont annyi tény, hogy a sok paragrafus között elveszett — a hatvanezer lejt.

Igy tévedt el Engelhardt Géza aradi banktisztviselő a paragrafusok utvesztőjében... (Mar.)

Töltse a husvétot külföldön!

Olcso társasutazás, egyéni utlevél nélkül Jelenkezés Künstler Vizumirodában

A legszebb husvétai ajándékot kétségtelenül az aradi Künstler Vizum- és Utazási iroda nyújtja a közönségnek, amennyiben egyéni utlevél nélkül, társasutazást rendez Budapestre és ezt mindenki értékeli, aki a mai drágasági viszonyokkal és nehéz utlevélbeszerzéssel számolva, olcsón akar utazni. A társasutazáson hunyadmegyei utasok is résztvehetnek.

Két, ötnapos és egy tiznapos csoport indul, a részvételi díj mindegyikben egyforma. A csoportokat azért választották szűzül, mert mindenkinek módot akarnak nyújtani, hogy a husvétai szabadságot Budapesten tölthesse. Az első csoport április 5-én, husvét vasárnap indul és 9-én éjjel érkezik, a másik április 10-én indul és 14-én érkezik, a tiznapos csoport április 5-én indul és 14-én érkezik.

Jelenkezni csak március 20-ig lehet és kizárólag Künstler Vizum- és Utazási irodában, mert az utlevelet Bucurestiben intézik el és ez hosszabb időt igényel. A résztvevni szándékozók, állampolgársági bizonyítványuk, személyazonosságuk másolatát, 52 évig katonai bizonylatukat és két fényképet adnak. Részvételi díj 1200 lej, melyben a közös utlevél, vizum és határtól Budapestre és vissza a határig, a gyorsvonat III. oszt. költség benntioglaltatik.

Köztudomásu azon tény, hogy Künstler Vizum- és utazási iroda a legolcsóbb utazási iroda, mely tény csak megerősíti ez a valóban olcsó áron megrendezendő társasutazás.

A börönd titka avagy a sajtó és a rendőrség

Háromszor 24 órája annak, hogy a szolnoki pályaudvar forgalmi irodájában kipattant annak az utiböröndnek borzalmas titka, amely egy 25 éves, szerencsétlen leány hulláját tartalmazta. Már három napja annak, hogy a magyar államrendőrség bünyügyi osztályán szorgos munka folyik, részben az áldozat személyazonosságának, részben az elvetemedett kégyilkos személyének kiderítésére. Ez az izgalmas színjáték a legszélesebb nyilvánosság mellett bonyolódik le: a sajtó a maga fürgeségével dobja a köztudatba azokat az adatokat, amelyeknek mindegyike nagyfontosságú, döntő szerepet játszhat a bonyodalmas büntény kibogozásában. Még egy fél óra sem telhetett el, a rémes lelet fölfedése után, amikor a budapesti főkapitányság rádióleadója az étheren keresztül szórta szét a közbiztonság szerveihez a büntény adatait. Az utkaparától kezdve a köznap életnek minden tényezője teljes tájékozottsággal bír a rendőrség nyomozásának fázisairól. Izgalom és várakozás lüktet a levegőben és nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy Magyarországnak minden polgára egy-egy kioktatott detektív, aki a maga értesüléssel igyekszik hozzájárulni annak a szervnek funkciójához, amely a közbiztonság sulybantartására áll az államszervezet élén.

Kétségtelen, hogy az izgalomszülte emberi fantázia sok selejteset produkál, kétségtelen, hogy a nyomozás bizonyos adatainak idő előtt való közlése talán késlelteti valamivel az eredményt, de viszont a gyakorlat azt mutatta meg, hogy a magyar államrendőrségnek ez a módszere, hogy a társadalommal karöltve végzi munkáját, nagyszerűen bevált és ennek a nyomozásnak a háromnapos eredménye is csak ezt támasztja alá. Egészen bizonyos, hogy a magyar közbiztonsági szerveknek nem sikerült volna megállapítani a szerencsétlen áldozat személyazonosságát, ha a titoktartás és az elzárkózás módszeréhez fordult volna. Sajnos, nekünk igen szomorú tapasztalataink vannak ezen a téren. Különösen mi, hírlapírók tudjuk legjobban, hogy a nyilvánosságtól való elzárkózás milyen káros a közbiztonságra, mennyire nem segít a rendőrhatalóságok munkáján, ezzel szemben a riporteri fürgesség és ambíció milyen sok sötét ügyben derített világosságot, hány esetben történt meg, hogy riporteri saját logikai elgondolásából kiindulva, segédkezett nyújtott a rendőrségnek, valamilyen bűnöző kézrekerítésénél.

Nálunk minden megfordítva történik. Ha bűneset történt, ha a közbiztonság veszélyben forog, akkor a riporterek nem lehet a rendőrséghez fordulni, mert ott az ügy érdekeire való hivatkozással mereven elzárkóznak az információktól. Az ugynevezett szemületes riporterek ilyenkor információit a kávéházi asztal mellől szokta beszerezni. Sajnos, ezzel a megbízhatatlannak látszó információs forrással mint egyedüli megbízhatóval kell számolnunk mert akármilyen furcsán hangzik, az uzsonnákávénál, vagy a vacsora utáni társadalmi csevegésnél mindig előbukkan néhány olyan adat, amit a város polgárai jól informált helyről egymásnak kolportálnak. A riporteri gyakorlat mutatta meg, hogy a közbiztonság szerveinek minden ellenkező állítása dacára, ezek az urak igenis jól informáltak, mert ami a riportereknek nem sikerül, az a rendőrségi közegekkel ismeretségben álló uraknak sikerül, mert bizony a nyomozással megbízott rendőrtisztviselő, aki hivatalból a sajtónak nem nyilatkozhat, pszichológiai kényszerből titokban megismeri a nyilatkozat jóbarátainak, ismerőseinek — természetesen a titoktartás esküje mellett.

Nyilvánvaló tehát, hogy titoktartással, vagy talán megtévesztő adatokkal nem megy sokra a rendőrség. A nyomoknak kellő időben való elferdítése csak akkor alkalmazható, ha azoknak biztonságát óvja meg, egyébként nincs értelme. És az egészen bizonyos, hogy a riporterek, aki a nyomozás pillanatában ugyancsak azt az érdeket képviseli, amit a nyomozó közegek, vagyis a megsértett közbiztonság retorzióját,

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka

Aradon minden trafikban kapható.

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000 lejt, március 25-én 200.000 lejt és

április 1-én 1 millió lejt nyerhet

a cluji Mentő sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hírlapárudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej beküldése ellenében a Sorsjegyirodában Cluj, Str. Memorandului No. 16. és a főbizományosnál Aradon, Eckstein Tivadar, Str. I. Weitzer No. 12. ◀ Nyereményjegyzék hírlapokban közölve.

BURILLIANU feltárja a Banca Nationala körül történt események rejtélyeit

Nyilatkozik a menesztett bankkormányzó — Válasz érkezett egy alá nem írt táviratra — Izgalmas tárgyalások a miniszterelnökségen

Duca háromszor változtatott frontot egy nap alatt

Bucurestiből jelentik: Burillianu, a Banca Nationala kormányzójának állásából való eltávolítása körül még mindig magasra csapnak a hullámok a bucaresti-i sajtóban. Heves támadások jelennek meg pro és kontra és míg az ellenzéki lapok azt állítják, hogy a kormányzó eltávolítása alkotmányellenes volt, addig a kormányhoz közelálló organumok azt igyekeznek bebizonyítani, hogy Burillianu menesztése az ország érdekében történt. Most azután új hang szólt bele a koncertbe: maga a felmentett kormányzó áll ki a porondra és terjedelmes nyilatkozatban adja elő a történeteket, ismertetve álláspontját.

— Már a kölcsöntárgyalások elején folyt a vita a technikai ellenőrzés körül. A Banca Nationala az intézet hitelére nézve károsnak tartotta az ellenőrző szakértőt, viszont a kormány közölte, miszerint csak arról van szó, hogy egy technikai szakértő, 1932-ben és 1933-ban egy-egy jelentést készítsen az ország pénzügyi helyzetéről. Megállapodtunk abban, hogy ezt a szakértőt nem a bank, hanem a kormány hívja meg. A megállapodás után Mironescu miniszterelnök magához hivatott és a következő szövegű távirat aláírására kért fel:

„Tisztelettel közlöm, hogy a Banca Nationala teljesen egyetért a román kormány ama levelével, amelyet az ellenőrző szakértőnek küldött és hogy a pénzügyi intézet minden lehető elkövet a szakértő missziója sikerének érdekében.”

— A távirat szövege feltűnt nekem és ezért arra kértem a miniszterelnököt, — jelentette ki továbbá Burillianu — ismertesse velem az eredeti levél szövegét. Erre Mironescu közölte, miszerint ez nem áll módjában, mert ő sem ismeri. Mindenesetre arra kér, még aznap este küldjem el a táviratot a Banque de France-nak. Egy óra hosszat gondolkodtam a történeten, majd elküldöttem egyik főtisztviselőmet a miniszterelnökhöz és közöltem, hogy a táviratot addig nem küldhetem el, amíg a levél szövegét nem ismerem. Ellenben késznek mutatkoztam a kormány és a Banca Nationala között megtörtént egyesség szövegét elküldeni. Nem jött létre köztünk megállapodás. Este a legnagyobb meglepetésemre táviratot kapok a Banque de France-tól, amely örömet fejez ki táviratunk tartalma felett. Ujra felkerestem

Mironescu miniszterelnököt és a levél szövegét kértem. A miniszterelnök újlag közölte, miszerint nem ismeri a levelet, de arra kér, ne kívánják felvilágosítást a Banque de France-tól, mert az késleltetné a kölcsön aláírását. Felháborodással válaszoltam, hogy nem tudom teljesíteni kívánságát. Bejelentettem, hogy kötelességemnek tartom táviratot intézni Moret kollegámhoz és közölni, hogy nem ismerem a kormány levelét és nem küldtem semmiféle megerősítő sürgönyt.

— Ezt a táviratot este nyolc órakor küldöttem a postára és fél kilenckor felkeresett a kormány egyik tagja, aki a távirat megsemmisítését követelte. Ezt visszautasítottam, viszont késznek nyilatkoztam a szövegen megfelelő változtatásokat eszközölni. Táviratomat a kormány letiltotta és nagyon kíváncsi vagyok, mit szól a világpiac ehhez a gesztushoz.

A nyilatkozat, amelyben a volt bankkormányzó azzal vádolja a kormányt, hogy nevében táviratot küldött Párisba, illetve letiltotta felvilágosítást kérő táviratát, általános feltűnést keltett.

Bucurestiből jelentik: A Burillianu esettel kapcsolatosan a Cuvantul mai számában éles támadást intéz Duca, a liberális-párt elnöke ellen, akit azzal vádol, hogy huszonnégy óra alatt háromszor változtatta meg álláspontját ebben a kérdésben. A lap szerint, amint nyilvánosságra került Burillianu menesztése, Goaga Octavian megkérdezte Ducat, mi az álláspontja a kérdésben. A liberális-párt vezetője azt felelte, hogy nem avatkozik az ügybe, mert nem érdekli a pártot. A néppárt vezetője meglepetéssel vették tudomásul a kijelentést és nyomban Ducahoz menesztették Dinu Bratianu és Valeanu tábornokot. Gyors érkezéssel volt, amelyen kimondták, hogy Burillianu mellett indítanak kampányt és a liberális-párt a felmentett kormányzó álláspontját foglalja el. Este kilenc órakor Duca felhívta Burillianu telefonon és közölte vele, hogy interpellál a parlamentben menesztése miatt. És másnap elhangzott az interpelláció, melyben — a néppárt hatalmas meglepetésére — Duca kijelentette, hogy Burillianu bűnös és a kormánynak igaza volt. Az interpellációt — jegyzi meg még a lap — liberális körökben hasonlóan nagy megdöbbenéssel fogadták.

a saját érdekében fog együtt dolgozni a rendőrséggel, amely az esetek javarészában a sajtóban és annak munkásaiban csak ügybuzgó segítőfőrsort találhat. Bünyügyi nyomozásnál nem lehet egyéni érdekekről szó, hanem csak közbiztonsági érdekekről. Ebből logikusan az következik, hogy a bűnözés földelítése nem lehet egyéni érdek, hanem társadalmi érdek. Ugy a rendőrség, mint a sajtó a társadalmi érdeket szolgálja, ezért van az, hogy a nagy titkolózásnak nálunk rendszerint a cél elvesztése a vége. A mi bünyügyi krónikánkban igen gyakori az olyan esetek száma, amelynek hátterét

homály fedi, a mi bünyügyi krónikánkban még nem fordult elő olyan eset, hogy a nagy nyilvánosság a közbiztonsági szervekkel szolidárisan végezze volna a maga munkáját. Meg kéne szüntetni a titkolózást, lehetőséget kellene adni a sajtónak és a nagy nyilvánosságnak, hogy betöltse hivatását, mert utóvégre egy nyilvánosságnak, mint a nyilvánosságot képviselő sajtónak joga van a közbiztonságon esett sérelem orvoslásában részt venni. Minden bünyügyi nyomozásnak eredményét csak az államhatalmat alkotó tényezők harmónikus összműködése biztosíthatja. (—)

TABAKOVITS DANICA nyerte kereszt-rejtvény-pályázatunk hatodik heti értékes pályadíját

Egy modern vilamos gyorsforralót nyert mai számunk kereszt-rejtvényének győztes alkotója —

Pályázatunk négy legértékesebb díja várja a jövő nyerteseket

Lapunk átellenes oldalán találja az olvasó az Aradi Közlöny e heti kereszt-rejtvény-pályázatának győztes pályamunkáját. A pályamunka szerzője,

Tabakovits Danica (Arad)

amint megfajtoink bizonyára megállapítják, megfelelő módon alkotta meg amatőr-munkáját, amelynek megszerkesztési és szellemi része is minden tekintetben kielégíti pályázati feltételeinket.

Kereszt-rejtvény-pályázatunk ezen a héten lépett át a második felébe. Ezen a héten döntött ugyanis hatodizben zsűrünk a legutóbbi héten beérkezett 14 pályamunka felett. Mint ismeretes, az amatőrök számára hirdett kereszt-rejtvény-pályázatunk tíz nyertesére számolt ki tíz értékesebből értékesebb és mindenki részére használható pályadíjat a kiadónival. Pályadíj sorsolásunk, amelyet a

mai napon ejtettünk meg ugyancsak hatodikszor.

a nyertes Tabakovits Danica számára egy rendkívül értékes vilamos gyorsforralót juttatott pályadíjképpen,

melyet kereszt-rejtvény-pályázatunk e heti nyertesére számára a Varga Testvérek-cég, (Strada Alexandri) ajánlott fel.

Kereszt-rejtvény-pályázatunk hatodik heti fázisát lezárva, közöljük, hogy pályadíjaink négy legértékesebb és mindenki számára használható értékű tárgya áll a további pályázók rendelkezésére. Még négy héten át folyik tovább pályázatunk, amelyről ez alkalommal is örömmel és jóleső meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy az érdeklődés iránta változatlanul intenzív. Várjuk tehát a jövő héten is az Aradi Közlöny kereszt-rejtvény pályázatának hetedik heti fázisára az újabb pályázatokat és természetesen — a nemes verseny újabb nyertesét.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kormány új árdrágítása: a felemelt papírvám

Harminc százalékkal emelték fel a belső papírt eddig is horribilis védvámját

Az ország vámiönökségeihez a mai nap folyamán a pénzügyminisztériumnak egy általános meglepetést és konsternációt keltő rendelete érkezett. Amikor ugyanis a gazdasági élet minden vonalán maga a kormány indított erőteljes ártörési akciót és a belső gyáripárt arra kötelezi, hogy olcsóbban hozza forgalomba termékeit, ugyanakkor a pénzügyminiszter két-három agyonvédvámozott belső papírgyár kedvéért 30 százalékkal újra felemelte a külföldi papírt. Az érdekeltek belső papírgyárak vezetőinek figyelmét ugyanis nem kerülte el az a tény, hogy a horribilis védvámok ellenére is a külföldi olcsó és kitűnő minőségű papír még mindig megtalálja számításait a romániai piacokon, amelynek következtében némi élenkülés mutatkozott az importban. A minőség és a fizetési feltételek az ellenséges belső hivatalos intézkedések ellenére is oly kedvezőek, hogy különösen a cseh gyáraknak, amelyek hozzánk legközelebb esnek, fizetődött ki a romániai üzleti relációk gondos ápolása. Ennek a helyzetnek tulajdonítható, hogy a belső papírgyárak újabb intervenciójára a kormány gazdasági tényezői, saját programjuk fenn hirdett jelszavainak és a cáfolataiként, újra jelentékeny mértékben emelte a külföldi papírt.

Ez a nyilvánvaló árdrágítási tendencia megdöbbent mindazokat, akiknek még volt illúziójuk a kormány gazdasági programjával kapcsolatban. A távirati rendelkezés szerint március tizediki hatállyal minden nyomdai papírt, tehát újságpapírt, fogalmi és famentes, valamint a csomagoló papírokat után már harminc százalékkal magasabb vámost kell fizetni. A kormány ez az új árdrágítás, amely a posták emelését követően következett be, súlyosan érinti az ország nyomdai iparát, amely a feltűnően kedvezményezett bucuresti-i nyomdavidálmak kivételével nemcsak, hogy a bucuresti-i speciális kedvezményekre nem számíthat, hanem az egyre jobban rájuk súlyosodó terhek következtében újabb gazdasági derutnak néz elébe.

Szaporodó inzulvenciák tartják izgalomban a nagyszebeni piacot

A fizetésektelenségek nincsenek összefüggésben az aradi piaccal

Az egész ország egyik eddig legrentabilisabb piacát, a nagyszebeni gazdasági piacot egyre szaporodó inzulvenciák tartják izgalomban. A nagyarányú fizetésektelenségek sorozatát az egyik legnagyobb erdélyi szeszitalipari üzem fizetésektelensége kezdte meg, amely a hírek szerint amiatt következett be, mert a pénzügyi hatóságok bírságok címén több millióra rugó pénzbüntetést róttak ki a Fronius Lajos-cégre. Ennél a cégnél a helyzetet még súlyosítja az a körülmény, hogy a huszmillió lejt megközelítő bank-tartozásokra ingatlanbekebelezések sem történtek. Az érdekeltek bankok között az inzulvenciában a Hermanstaedter Allgemeine Sparkassa négymillió lejűl, az Albina Bank pedig ennek kétszeresével van érdekelve.

A Fronius Lajos-cég összeomlását újabb két nagy cég inzulvenciája követte, amelyek ugyan nincsenek összefüggésben a szeszitalipari vállalat fizetésektelenségével, de annál feltűnőbb, hogy a textilszakmát érinti érzékenyen. Az egyik inzulvens cég Kieltsch Artur

textilüzlet. Aktivák: 5,793.769 lej. Passzívák! 4,896.290 lej. A cég 18 egyenlő havi részletekben fizetendő 60 százalékos kvótát ajánl hitelezőinek, hét százalékos kamattal. Ajánlatát azal indokolja, hogy — bár a cég vagyona meghaladja a tartozások összegét — likvidáció során nagyobb veszteségekkel kell számolnia, 60 százaléknál magasabb kiegyenlítést nem biztosíthat. A krízis és a kintlevősége tették fizetésektelenné a céget.

A másik a Hemper és Scherer szövözem. Az aktívákat és a passzívákat egyaránt 5 millió 793.769 lejben tünteti fel. Banktartozások 1 millió 900 ezer lej, árutartozás 2 millió 500 ezer lej. A többi különböző tartozás. Az üzem tulajdonosai a hitelezőknek később fognak ajánlatot tenni. Az inzulvencia oka: a kisüzem nem bírta a nagy textilgyárak versenyét.

A piac megrázkódtatásai Nagyszeben gazdasági köreit élénken foglalkoztatják: mert — ha az aradi piacot nem is érintik — számos vonatkozásban hatással vannak a szomszédos gazdasági piacok hiteléletére.

A sörraktárosok frontot alakítanak a Sörkartellel szemben

Ki fogja fedezni az idei tavaszi kampány olcsó söreinek a régi árakkal szemben kialakuló differenciáit?

A Sörkartell — amint az Aradi Közlöny megírta — az idei tavaszi üzleti kampányban jelentősen leszállított árral tervezi piacra bocsájtani söreit. A kartell — régi szokása szerint — ebben az évben sem hajlandó vállalni az árdifferenciát, hanem — mivel ez alkalommal már kétséges eredményűnek látszik az árdifferenciát a fogyasztókörökre áthárítani — arra gondolt, hogy a sörraktárosok fedezzék azt a differenciát, amely az eddigi nyereségük és a sör új árai között mutatkozik.

A Sörkartell titokban nem tartható üzletpolitikája az érdekelte sörraktárosok között élénk tiltakozást vált ki. Ez a mozgalom az érdekelte sörraktárosokat arra ösztönzi, hogy jelenlegi kiszolgáltatott helyzetükben maguk is gazdasági egységbe tömörülve alapítsanak frontot a sörkartellel szemben. Értesülésünk szerint ebből a célból Kolozsváron folyó hó 17-én lesz az első értekezlet, amelyen a sörraktárosok egyesülete megalakul és egyben megállapítja azokat a teendőket is, melyek révén rábírhadják majd a mindenható kartell arra, hogy a nagyobb forgalom s az ezt követő nagyobb fogyasztás érdekében, ahelyett, hogy másra hárítaná át az áldozatviselés kötelezettségét, vállalja a kartell maga a régi és az új árak közötti differenciát.

Fuzió hírek a Temesvári Bank és a Nagyváradi Egyesült Takarékok között

Egyelőre csupán együttes kölcsönajánlatról van szó

Temesvárról jelentik: a Nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt. és a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. között hírek szerint bizalmas tárgyalások folynak egy nagy arányú kölcsön kompletizálása érdekében, amelyet a két bank, mint az Angol-Magyar Bank romániai exponensei Temesvár városának készülnek tenni. A tárgyalásokkal kapcsolatosan olyan kombinációk is fölvetődnek, amelyek arról tudnak, hogy a két pénzintézet az Angol-Magyar Bank egítése alatt fuzióra készül. Értesülésünk szerint az ügyben annyi a konkrétum, hogy Heller László a temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatója jelenleg valóban tárgyalásokat folytat Temesvár városának nyújtandó kölcsön ügyében, amelyet kilencven százalékos kamattal ajánlanának. A fuzió konklúziók híre azonban legalább is korainak tekinthető.

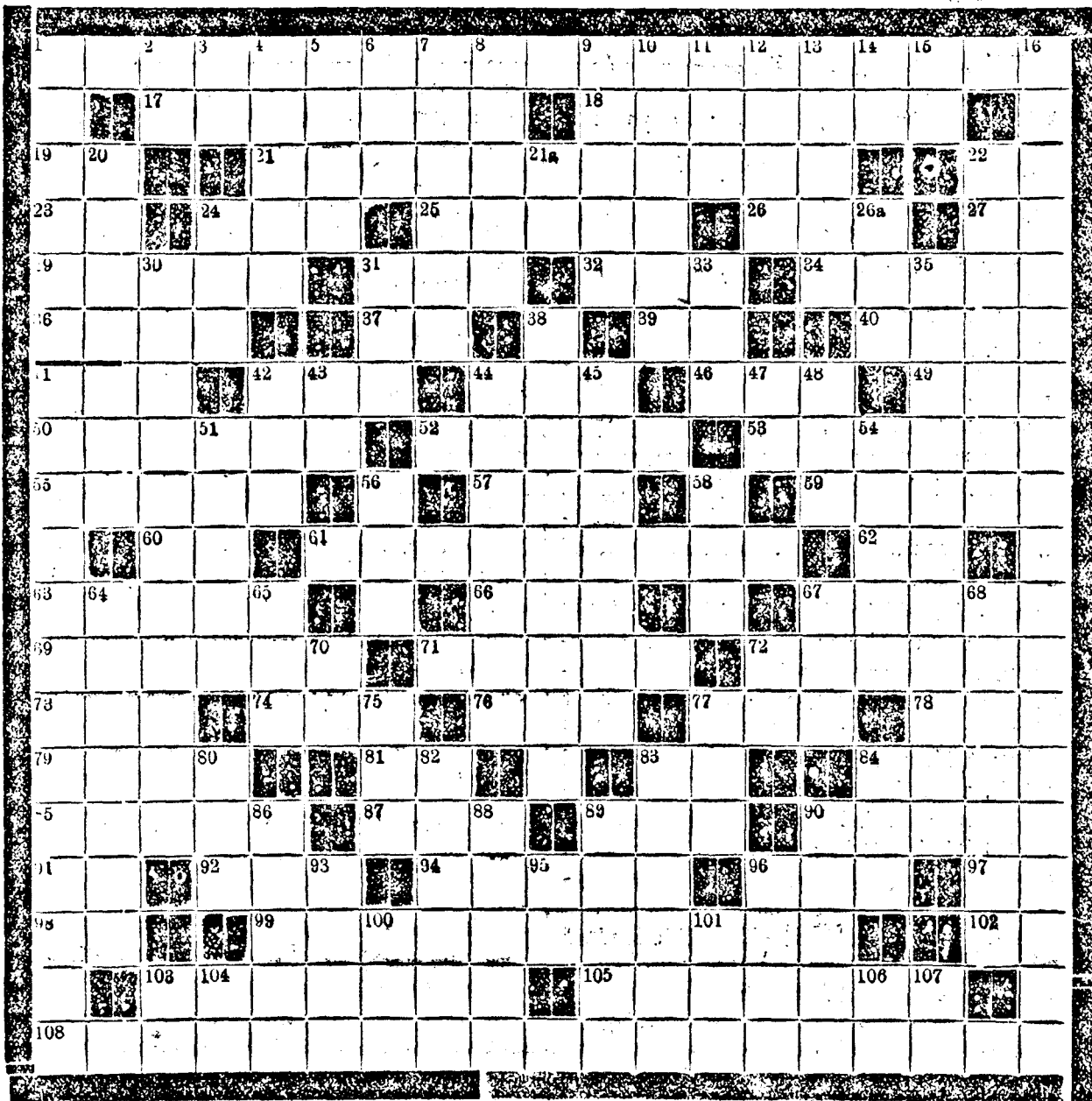
= Új csökkelem Temesváron. Temesvárról jelentik: Zimmlöber József fűszerkereskedő tegnap a törvényszéken csődöt kért maga ellen. A csökkelemet a legközelebbi napokban tárgyalja a törvényszék kereskedelmi tanácsa.

= FLEISSIG SÁNDOR A BUDAPESTI TŐZSDE ELNÖKE. Budapestről jelentik: A budapesti tőzsde vezetőségének hosszú heteken át tartott válsága ügyében az elmúlt napokban sikerült szerencsés megoldást létrehozni. Ennek eredményeképpen a tőzsde elnökévé Fleissig Sándort, az Angol-Magyar Bank nagykonceptiójú igazgatóját választották meg.

= A Belvárosi Takarékpénztár Rt. közgyűlése. Budapestről jelentik: A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság a közelmúltban tartotta 37-ik évi rendes közgyűlését. Székely Ferenc udvari tanácsos elnökléte alatt. A közgyűlés jóváhagyta az 1930. évi mérleget és hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokhoz. Vitéz dr. Pétery Aladár, m. kir. kormányfőtanácsos a részvényesek elismerését fejezte ki az igazgatóság és a tisztviselői kar eredményes munkájáért. A közgyűlési határozat értelmében az 1,570.925.21 pengő tiszta nyereség alapján a takarékpénztár az elmúlt üzletévre részvényenként 5 pengő (10 százalék) osztalékot fog fizetni.

Keresztrejtvény-pályázatunkra

beküldte: **Tabakovits Danica.**

Vízszintes sorok: 1. Az ó-kor csodái közé tartoznak. — 17. Hősszerelmes közkeletű idegen szóval. — 18. Uranos fia. — 19. E. F. E. — 21. Középkori nyomorúság. 22. Mult idő ragja. 23. Számozásnál használjuk 24. Angol kötőszó. — 25. Ismert, divatos kis kuya (porcelánban, képen). — 26. Magyar költő (1831—1881) monogramja. — 27. Rag is, olasz király is. — 29. Vettmény. — 31. Nem fest. — 32. Alapzatunk mássalhangzói. — 34. Sétányon id. nyelven. — 36. Férfiruhán sok van. — 37. Összetett mássalhangzó. — 39. Idegen névelő. — 40. Északafrikai néptörzs. — 41. Hivatalos rövidítés. — 42. Kiváló, elsőrangú, rövidítve. — 44. Szülő. — 46. Sok volt a háboruban. — 49. Asó anagram mája. — 50. Ragasztó anyag. — 52. Az itókát így is hívják. — 53. Mesealak. — 55. Zsirokban van (első í=I) — 57. Ű-vel 1849-ben magyar légió parancsnoka, tábornok. — 59. Cervantes satirikus regényének hőse, fonetikus. — 60. O-val rég kivesztett nép. — 61. Az a bizonyos csizmadia teszi. — 62. Corpus-juris része kezdő betűk. — 63. Délafrikai gyarmat. — 66. Fordítva: somogyi község. — 67. Kutyának keh. — 69. Bérlet. — 71. Fordítva: flörtölő. — 72. Szomorú foglalkozása. — 73. Uralkodjal, brit himnusból. — 74. Fűben is, emberek közt is akad. — 76. Sark. — 77. E rejtvényben 19 van. — 78. A hét vezér egyike. — 79. Fohász vége. — 81. Sójaj. — 83. Paraszti megszólítás. — 84. Neves freskófestő, magy. nemzeti múzeum, Vigadó freskóit készítette. — 85. Világhírű természettudós és Botanikus. — 87. Mulató. — 89. Időhatározó. — 90. D pótlásával erdélyi fürdőhely, románul. — 91. Pesti napilap címének kezdőbetűi. — 92. Csak, idegen nyelven. — 94. Szárazon is, tengeren is sok bajt okoz. — 96. Eskü, idegen nyelven. — 97. Keresk. rövidítés. — 98. Idegen kötőszó. — 99. Csátóka dolog. — 102. Fordítottja következményekkel jár. — 103. Magyar író (1804—1881.) — 105. Régi város Kréta szigetén. — 108. Az ó-görög történet fényes eseménye (névelő a végén.)

Függőleges sorok: 1. Magyar hit- és nyelvtudós a XVII. században. — 2. Időhatározó. — 3. Mutatószó. — 4. Trencsóni kis község. — 5. Ezt mindnyájan jól ismerjük. — 6. Sok asszony teszi. — 7. Híres francia miniatúra-festő XVIII. században. — 8. Híres államférfi Attikában. — 9. Állam rövidítése fon. — 10. Félvér (egy I fölösleges). — 11. Házi állat, románul (fon.) — 12. Árka, ékezethiányos. — 13. Leánynev. — 14. Aradi iparművész monogramja. — 15. Idegen helyeslés. — 16. Mécs László gyönyörű verse. — 20. Magy. hittudós, író XVIII. század. — 21a. Torkig van vele. — 22. Aki viccel. — 24. Szín, idegen nyelven. — 26a. Leánynev mássalhangzói. — 30. Ami bizonyos. — 31. Lvel helyhatározó. — 33. Csomag, közismert idegen szó, fonet. — 35. Ó-görög szobrász. — 38. Rabszolag-lázadó. — 42. Nagy fájdalom. — 43. Római p. — 44. Régi francia kikötőváros Provenceban. — 45. Fát kicsire vágat (helyesírási hiba.) — 47. Idegen névmás. — 48. Marató mássalhangzói. — 51. A görög mitológiában óriás. —

54. Fiumén í=á. — 56. Futbal-műszó. — 58. Ez legyen-git. — 64. (a-val) kereskedelmi utazó hordja. — 65. Északkeurópai fő mássalhangzói. — 67. Van hajnal és van arc. — 68. Régiségeket kutatnak. — 70. A. A. — 72. Ásvány. — 75. Gazdasági növény. — 77. Por és viz. — 80. Azonos mássalhangzóval. — 82. A 94 vízszintes anagrammája névelővel. — 83. Épen nem okos (ü=ü). — 84. Liba. — 86. Ortodox szent. — 88. A verssor. — 89. v. magyar tanár, történetíró. — 90. R pótlásával albán kikötő (ék. felesleg.) — 93. N-nel filmszínész neve. — 95. Csapadék. — 96. Tennyson verses elbeszélésének hőse. — 100. Szakit, ékezet hiány. — 101. A-val gyűjtik. — 102. Tagadószó. — 103. z. r. — 106. Lekvár. — 107. Latin kettős magánhangzó.

HELYESEN MEGFEJTŐK KÖZÖTT AZ ALÁBBI JUTALMAKAT SORSOLJUK KI:

1. BÁRSZONY ANDOR cégtől Piata Avram Iancu. Egy pár női keztyű.
2. LÖBL hírlaprodából Str. Romanului Egyhavi kölcsönkönyvtár.
3. ROZSNYAY gyógyszerházból Piata Avram Iancu. Egy készlet Serail krém, puder, szappan.
4. JÁGER TIVADAR fodrászszalonjából Bul. Regele Ferdinand 29. Egy speciális női hajvágás vagy ondolás.
5. SZABÓ ALBERT üveg- és porcellán-nagyáruházából Bul. Regina Maria 20. Egy drb. valódi Rosenthal hamutartó vagy Bonbonniére.
6. TECHNICA autójavító műhely Str. Episcopul D. Radu 19. Egy rádióaccumulatortöltés.
7. KOZMETIKAI-SALONBAN Str. Unirei (Fábián-ucca.) Egyszeri kezelés.
8. GÁSPÁR ÁRPÁD villanyfelszerelési szaküzletéből. Egy darab villamoszeblámpa.
9. SCHAUER-ügyvénység Strada Bratianu (Weitzer-u.) 14. ajándéka. Egy doboz eredeti amerikai „Johnson”-féle padló és butor viaszok.
10. BLOCH H. fényképezési szaküzletéből Bul. Reg. Maria. Csavaros zsebceruza, töltőtoll, levélpapír, névjegy, művészi kivitelű cigaretta szipka stb.

11. KREBS és MOSKOVITZ kefe- és kosár-üzletéből Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy Károly ucca.) Egy darab prima fogkefe és egy kis zsebtükör.

12. WEISZ KÁROLY mechanikai gépzemő Bul. Carol I. 63. Egy alumínium kapukulcs.

13. ARADI KÖZLÖNY ajándéka: Wells-regény.

14. ARADI KÖZLÖNY egy hónapig ingyen.

NYERTESEK:

Sorsszűrés útján jutalmat nyertek:

STERN GÉZA, egy alumínium kapukulcs Weisz Károly mechanikai gépzemő, Bulev. Carol I. 63.

Ózv. HÁBERÉGER GYÖRGYNÉ, egy darab prima fogkefe és egy darab kis zsebtükör Krebsz és Moskovitz kefe és kosárüzletéből, volt Tabajdy-ucca.

SAKOLCZAY SÁNDOR, egy darab csavaros zseb ceruza Bloch H. fotóház Arad.

KELLNER MAGDA, egy darab Rosenthal hamutartó vagy Bonbonniére Szabó Albert üveg- és porcellán-nagyáruházából, Bulev. Regina Maria No. 20.

MINISAN CORNEL, egy doboz eredeti amerikai „Johnson”-féle padló és butor viaszok Schauer-ügyvénység ajándéka, Str. Bratianu (Weitzer János-u.) 14

PILCZ LAJOS, egy darab villamos zeblámpa Gáspár Árpád villanyfelszerelési szaküzletéből, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 2 Neuman-palota.

SZÁNTÓ OLGA, egyszeri kezelés Kozmetika-Salonban, Str. Unirei (Fábián-ucca.) 1.

KOLUMBAN PÁL, egy rádióaccumulatortöltés „Technica” autójavító műhely ajándéka, Str. Episcopul D. Radu (Magyar-ucca) 19.

SZIKSZAI MANCI, egy speciális női hajvágás vagy ondolás Jáger Tivadar fodrászszalonjából, Bulev. Reg. Ferdinand 29.

KOMMA NÁNDORNÉ, egy készlet Serail krém, puder, szappan Rozsnay gyógyszerházból, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

MÜLHOFER BERTA, egy havi kölcsönkönyvtár Löbl hírlapiroda, Str. Romanului (Zrínyi-ucca.)

HARTMANN MARIKA, egy pár női keztyű Bárszony Andor cégtől, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

HEIM IRÉNKE, egy Wells-regény, az Aradi Közlöny ajándéka.

GROSZ ANTALNÉ, az Aradi Közlöny, egy hónapig ingyen.

KÉRJÜK A NYERTESEKET, HOGY NYEREMÉNYEIK, ILLETVE NYEREMÉNY UTALVÁNYAIK ÁTVEVELE CÉLIÁBÓL MEG EZEN A HÉTEN JELENTKEZNEK KIADÓHIVATALUNKBAN, MERT A JÖVŐ HÉTEN KÉSŐN JELENTKEZŐKNEK ERRE A HÉTRE VISSZAMENŐLEG NINCS MÓDUNKBAN KIADNI A NYEREMÉNY UTALVÁNYOKAT.

KÉRJÜK A MEGFEJTÉSEKET LEGKÉSŐBB CSÜTÖRTÖK ESTIG KIADÓHIVATALUNKBA ELJUTTATNI.

MULTHETI KERESZTREJTVÉNYÜNK HELYES MEGFEJTÉSE. Vízszintes sorok: 1. Kétszer kettő három, 14. Eisha, 15. Enare, 16. Ripka, 18. Mider, 19. Jazon, 21. Ems, 22. Via, 23. Elé, 24. Ori, 25. Trick, 27. Konis, 29. Li, 30. Rátartó, 32. Áz, 33. Estében, 35. Egy test, 37. Moi, 39. Turandot, 40. Kincstár, 41. Ica, 43. Neiperg, 47. Kerepel, 50. Al, 51. Tipikus, 52. L. N. 53. Cadum, 56. Kökkő, 58. Slo, 59. Etr, 60. Cső, 61. Rák, 62. Assir, 64. Gross, 65. Zsans, 67. Arány, 69. Ábris, 71. Otrantói hercegség, Függőleges sorok: 1. Kéretlen tanácsadó, 2. Tepsí, 3. Sik, 4. Zsavk, 5. Eh, 6. Rahmadán, 7. Eldorado, 8. Terente, 9. Ün, 10. Hajék, 11. Ara, 12. Rezon, 13. Miniszterelnökség, 17. Imris, 20. Oriás, 26. Csé, 28. Opt, 30. Rendört, 31. Igényes, 34. Tardi, 36. Eltép, 37. M. T. I. 38. Ika, 42. Cristoph, 44. Elais, 45. Piu, 46. Gyergo, 47. Kulcsár, 48. Epé, 49. Elkán, 54. Dosar, 55. Merán, 56. Közre, 57. Krass, 63. Ira, 66. Sig, 68. N. T. 70. B. C.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.
Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J-u.
Dohánytözsde volt Kocsuth-u. 4 szám,
Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sorok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület
Ambruster-trafik, Dengli-ház.

Akinek tehát az Aceev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALÓO HENRIK

felel.

H. SCHWARZ

Urídívat különlegességek Férfi-fehérművek
Vot I. Münz. ■ Alapított 1860.
Arad. Bulev. Regina Maria 8. sz.
A saison beálltáig köz-
ismerően finom, tartós, márkás áruimat

önköltségi áron

árusítom.

Saját fehérnemű varrodámban
mérték után **garantia mellett**
egyelőre hozott anyagból is confeccionálok.

Tájékoztató árak kirakataimban!

Esernyők, Napernyők szenzációs olcsó árusítása

folytatódik a Transilvania Ernyőárúházban.

Győződjön meg
szenzációs árainkról.

Ritka alkalom!

Fiatal segédet keres **Átadó 30 év óta fennálló**
nőidivatáruháza **elsőrangú fűszerüzlet.**

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 182

Érdeklődő írjon „Szép megélhetés” jel-
igére az Aradi Közlöny kiadójába. 835

HIRDESSEN a 46 éve fennálló **ARADI KÖZLÖNY-ben!**

Mulatozás vége

Egy nagylaki gazdálkodó kellemetlen kalandja
— Tárgyalás az aradi törvényszéken

1929. márciusában Kükucska Mihály nagy-
laki gazdálkodó a hetivásár után betért özvegy
Csaszvai Mihályné korcsmájába. Kükucskanak
20.000 lej volt pénztárcájában, amikor mulatozni
kezdett. A korcsma egy másik asztalánál
foglalt helyet Kovács Katica, Kerecsei Ferenc-
né és Kolompár Sándor cigány. Kükucska egy-
más után hajtotta fel a pálinkás poharakat,
míg olyan illuminált állapotba nem került, hogy
a széken elaludt. Csaszvainé, akinek a gazdál-
kodó előző mulatozásából kifolyólag mintegy
800 lejjel tartozott. Kovács Katica buzdítására

benyult az alvó Kükucska zsebébe és onnan
6000 lejt vett ki. Amikor a gazdálkodó föléb-
redt, tárcájához kapott, de ekkor már egy bani
sem volt abban.

Kükucska Mihály bünvádi feljelentést tett
özvegy Csaszvainé ellen és a csendőrségi nyo-
mozás a lopás gyanújába keverte Kovács Ka-
ticát, Kerecsei Ferencet, valamint Kolompár
Sándor cigányt is. Az aradi törvényszék Pop-
tanácsa ma tárgyalta a nagylaki korcsmárosné
bűnügyét, a tanukihallgatások során beigazoló-
dott, hogy Csaszvainé Kovács Katica unszoló-
sára 6000 lejt lopott ki a gazdálkodó zsebéből.
A törvényszék ezért özvegy Csaszvai Mihály-
né lopás büntetéseért két hónapi fogságra, Ko-
vács Katicát bünpártolásért 15 napi elzárásra

ítélte. Kerecsei Ferencet és Kolompár Sándor
cigányt a vád és annak következményei alól
felmentette, miután ellenük semmiféle bizonyít-
ék nem merült fel. Csaszvainé és Kovács Ka-
tica — ugylátszik — sokallják a reájuk kirótt
büntetést, mert megfelebbezték a temesvári ítél-
őtáblához.

NYILTTÉR.

É rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Aprilis 1-én nyílik meg
a v. Tökölly-tér 12. sz. alatti étterem,
abonensek felvételnek, 4 tájéltel 25.— lej.
Kéri a közönség pártfogását a tulajdonos.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMÍTIJUK. Minden szó
hétköznapi 4, vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb
hirdetés ára 10 szög hétköznapi 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kí-
vánt szavak aláuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal
fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ered-
eti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott
kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő
postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre
vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

SZOBALBÁNY azonnaira kerestelik, v.
Petőfi-ucca 12., 11. 832

SZAKACSNÉ jöltés, ki mosást, vasa-
lást vállal, azonnal felvételnek. Muzsai,
Str. Bucur 10. 836

ÜGYES SZAKACSNÉ, ki már volt ven-
déglobbe, kerestelik. Cím az Aradi Köz-
löny kiadójában. 830

PERFEKT mindenféle fűzőt, azonnaira ál-
lást keres. — Címeket az Aradi Közlöny
kiadójába kérek. 888

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GARANTALOM A BIZTOS
ÉS GYORS SIKERT úgy az eladó,
mint a vevőnek, ha 10 év óta fennálló
bizományi üzletéhez fordul. Megren-
deléim részére sürgősen keresek 12 szem-
élyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst
tálatat és tálcákat, antik ezüsttöket, per-
zsa ebédülőszőnyegeket és szalon teri-
töket, Thonet székeket, márkás figurális
porcellánokat, dísz tárgyakat, Bieder-
mayer vagy empir függőlámpát és ír-
asztalt stb. Kivánatra házhöz
megyek. — **SALGÓNÉ** bizo-
mányi üzlete Arad, Strada Horia
Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételeiben keresünk
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 100

ELADO 1 db. MAV, gyártmányu 3 éves
üzemképes 1230 mm.-es (6-os) golyós-
csapágyas cséplőgép herefejű készülek-
kel, Hanomga. vagy Fordson traktorral,
igen kedvező feltételek mellett. Cím:
„Industria-economia” rt., Timisoara. 832

GYÖNYÖRÜVITRINEK 3500 L.

restaurált intarziás szekrények 3500 lej.
ezüst gyertyatartók, antik agyak, Bieder-
mayer fotelok és divány, hintaszék, asz-
talok, tükrök, festmények, álló villany-
lámpák, toalettgarnitúrák, ebédlő és ösz-
szekítő perzsa és gyári szőnyegok, foto-
lok, szalónok, garçon és complete hálóok,
ebédlők, uriszobák, szalonberendezések,
zongorák, pianinók, hegedűk, dísztár-
gyak, íróasztalok, könyvszekrények,
stb. stb. eladók. **SALGÓNÉ**
bizományi üzlete Arad, Str. Horia
(Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csoma-
gokban, rendkívül olcsón kapható az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

LAKÁS.

KIADO 3 szobás, parkettás II.-od emeleti
uccai lakás, fürdőszoba és mellékhelyi-
ségekkel, május 1-től. Volt Szabadság-
tér 5-6. 795

KÉTSZOBA, konyhás I.-ső emeleti lakás,
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen
közvetlen 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

KÉTSZOBA, fürdőszobás lakás esetleg
konyha nélkül is azonnaira kiadó, volt
Vécsey ucca 9. 823

VILLASZERŐ, modern magánház, három-
szobás, minden kényelemmel, kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 829

KIADO 5 szobás lakás, v. Perényi-uccá-
ban. Reflektáns adja le címét „Olcsó”
jeligére az Aradi Közlöny kiadójába. 834

SZÉP KÉTSZOBÁS uccai lakás kiadó,
v. Aulich L-ucca 8. 839

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

ELLÁTÁS.

TALJES ellátást keresek május 1-re uri
csa ódnál 11 éves leányommal. Flam
Miksné, Str. Filipescu (Flórián-u.) 11.
831

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzletelhelyiség azonnal kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál ahol hosszú évtizedeken át nagy
vevőkörrel rendelkező kelmefestő és
tiszttözület volt azonnaira kiadó Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

HAZASULANDÓK FIGYEL- MEBE!

Ajánlunk legolcsóbban: Vilá-
gos politurus új és használt nálószobákat
3700-tól 28.000 lejig. Uriszobákat, ebéd-
löket 12.000-tól 50.000-ig. Szalonok 2500-
tól, antik butorok, empir könyvszekrény,
börgarnitúrák 6500-tól 14.000 lejig. Író-
asztalok, hintaszék, fehér leányzóba,
gyermekágyak, 8 részes és ruhanyos
matracok 1000 lejtől, perzsa szőnyegok,
tükrök, festmények, dísz tárgyak, szövő-
ráma, mángorló, komplett étkez- és üveg-
szervizek, 12 személyes ezüstkészlet, ka-
rosszékek 500 lejtől, ottománok 1100 lej-
től, előszoba-fogas 650, háromajtós gardé-
robe szekrény, egyszerűbb politurus szeké-
rény 800-tól, rézágak, rézmosdók, fűg-
gönyök, kézimunkák, zongorák, hegedűk,
pianinók, varrógépek 1000 lejtől, Reming-
ton-írógép, csillárok, zenélő óra, zsur-
asztalok, ezüst gyertyatartók, stb. stb.
Gyors és pontos elintéztést biztosítunk,
vidékiek részére osomagólásról, szállítás-
ról gondoskodunk. „COMISIO” biz-
tuzlet Arad, Bul. Reg. Ferdinand 21.

KÜLÖNFÉLEK.

FIATAL iparos leány partnert keres,
mely finanszírozná az utiköltséget Dél-
amerikába. Az előlegezett utiköltségeket
munkába lépés után visszatérteszem. —
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 824

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!